

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN SOPIMUSSARJA

ULKOVALTAIN KANSSA TEHDYT SOPIMUKSET

2010

Julkaistu Helsingissä 22 päivänä kesäkuuta 2010

N:o 65—69

SISÄLLYS

N:o		Sivu
65	Laki Sveitsin kanssa laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	613
66	Tasavallan presidentin asetus Sveitsin kanssa laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta	614
67	Tasavallan presidentin asetus ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvään FSS-säännöstöön tehtyjen muutosten voimaansaattamisesta	628
68	Laki strategisesta ympäristöarvioinnista tehdyn pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	629
69	Tasavallan presidentin asetus strategisesta ympäristöarvioinnista tehdyn pöytäkirjan voimaansaattamisesta ja pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta	630

N:o 65

(Suomen säädöskokoelman n:o 439/2010)

Laki

Sveitsin kanssa laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 21 päivänä toukokuuta 2010

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta Helsingissä 30 päivänä maaliskuuta 2009 Suomen tasavallan ja Sveitsin valaliiton välillä tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset

ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 21 päivänä toukokuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maahanmuutto- ja eurooppaministeri *Astrid Thors*

HE 284/2009
HaVM 1/2010
EV 23/2010

20—2010

N:o 66

(Suomen säädöskokoelman n:o 550/2010)

Tasavallan presidentin asetus**Sveitsin kanssa laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2010

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty maahanmuutto- ja eurooppaministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta Helsingissä 30 päivänä maaliskuuta 2009 Suomen tasavallan ja Sveitsin valaliiton välillä tehty sopimus tulee voimaan 2 päivänä heinäkuuta 2010 niin kuin siitä on sovittu.

Eduskunta on hyväksynyt sopimuksen 9 päivänä maaliskuuta 2010 ja tasavallan presidentti 21 päivänä toukokuuta 2010. Hyväksymistä koskevat nootit on vaihdettu 2 päivänä kesäkuuta 2010.

2 §

Sveitsin kanssa laittomasti maassa oleske-

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2010

levien henkilöiden takaisinottamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 21 päivänä toukokuuta 2010 annettu laki (439/2010) tulee voimaan 2 päivänä heinäkuuta 2010.

3 §

Sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 2 päivänä heinäkuuta 2010.

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Maahanmuutto- ja eurooppaministeri *Astrid Thors*

Suomen tasavallan
ja
Sveitsin valaliiton
väläinen sopimus laittomasti maassa oleskele-
vien henkilöiden takaisinottamisesta

Agreement
between
The Republic of Finland
and
The Swiss Confederation
on the Readmission of Persons Residing
without Authorisation

Suomen tasavalta ja Sveitsin valaliitto, jäljempänä sopimuspuolet, jotka haluavat edistää ja vahvistaa yhteistyötään kansainvälisessä toiminnassa laittoman maahanmuuton torjumiseksi kansainvälisten sopimusten ja vastavuoroisuuden perusteella, ja ottavat huomioon 26 päivänä lokakuuta 2004 tehdyn Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, ovat sopineet seuraavaa:

The Republic of Finland and The Swiss Confederation hereinafter referred to as the “Contracting Parties”, with the aim of developing and promoting their cooperation, within the range of international efforts to combat irregular migration, in accordance with international treaties and agreements, on the basis of reciprocity, considering the Agreement between the European Union, the European Community and the Swiss Confederation on the Swiss Confederation’s association with the implementation, application and development of the Schengen acquis signed on 26 October 2004, have agreed as follows:

I – Sopimuspuolten kansalaisten takaisinottaminen

I – Readmission of Nationals of the Contracting Parties

1 artikla

Article 1

(1) Kumpikin sopimuspuoli ottaa toisen sopimuspuolen pyynnöstä ja ilman muodollisuuksia takaisin alueelleen henkilön, joka ei tai ei enää täytä ehtoja, jotka koskevat maahantuloa tai oleskelua pyynnön esittäneen sopimuspuolen alueella, sillä edellytyksellä, että kyseisen henkilön on todistettu tai hänen voidaan perustellusti olettaa olevan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen kansalainen.

(1) Each Contracting Party shall upon request of the other Contracting Party readmit to its territory without formality any person who does not fulfil or no longer fulfils the requirements for entry or stay applicable to the territory of the requesting Contracting Party, provided that it is proven or can be validly assumed that this person possesses the nationality of the requested Contracting Party.

(2) Tämän artiklan 1 kappaletta sovelletaan, jos kansalaisuus on todistettu tai se voidaan perustellusti olettaa jäljempänä lueteltujen asiakirjojen perusteella.

Henkilön kansalaisuus voidaan todistaa seuraavilla voimassa olevilla asiakirjoilla:

Suomen tasavalta:

- passi;
- poliisiviranomaisen myöntämä henkilökortti.

Sveitsin valaliitto:

- passi;
- henkilökortti;
- väestökisteritodistus (livret de famille), josta käy ilmi lähtöpaikkakunta Sveitsissä.

Henkilön kansalaisuus voidaan perustellusti olettaa seuraavien asiakirjojen ja todisteiden perusteella:

- jokin edellisessä kappaleessa mainituista asiakirjoista, jonka voimassaolo on päättynyt;
- pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisten myöntämä asiakirja, jonka perusteella asianomaisen henkilön henkilöllisyys voidaan todentaa (esimerkiksi ajokortti, merimieskirja, sotilaspassi tai jokin muu puolustusvoimien myöntämä asiakirja);
- todistus ilmoittautumisesta konsuliedustustoon tai ote väestökisteristä;
- jokin muu pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltaisen viranomaisen myöntämä asiakirja;
- valokopio jostakin tässä artiklassa mainitusta asiakirjasta;
- hallinto- tai oikeusviranomaisten asianmukaisesti tallentamat tiedot kyseisestä henkilöstä;
- toimivaltaisen viranomaisen asianmukaisesti tallentamat vilpittömässä mielessä toimivien todistajien lausunnot;
- asianomaisen henkilön kielitaito tämän käyttämässä kielessä;
- jokin muu asiakirja tai tieto, jonka pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli hyväksyy.

(3) Pynnön esittänyt sopimuspuoli ottaa henkilön takaisin samoilla ehdoilla, jos myöhemmissä tarkistuksissa osoittautuu, ettei henkilö ollut pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen kansalainen lähtiessään pyynnön esittäneen sopimuspuolen alueelta.

(2) Paragraph 1 is applicable if the nationality is proven or can be validly assumed on the basis of the documents listed hereafter.

The nationality of the person may be proved by means of the following valid documents:

For the Republic of Finland:

- passport;
- identity card issued by the police authorities.

For the Swiss Confederation:

- passport;
- identity card;
- family record book indicating a place of origin in Switzerland.

The nationality of the person may be validly assumed by one of the following documents:

- any document listed in the previous paragraph which validity has expired;
- a document issued by the authorities of the requested Contracting Party on the basis of which the identity of the person concerned may be established (driving licence, seaman's book, military service book or other document issued by the military forces, etc.);
- a consular registration certificate or an extract from registrar office records;
- another document issued by the competent authority of the requested Contracting Party;
- a photocopy of a document mentioned in this Article;
- informations of the person concerned duly recorded by the administrative or judicial authorities;
- statements of bona fide witnesses duly recorded by a competent authority;
- a linguistic expertise of the language spoken by the person concerned;
- any other document or information that is acceptable to the requested Contracting Party.

(3) The requesting Contracting Party shall readmit this person under the same conditions, if subsequent checks reveal that he or she did not in fact possess the nationality of the requested Contracting Party when he or she left the territory of the requesting Contracting Party.

2 artikla

(1) Jos kansalaisuus on oletettu perustellusti 1 artiklan 2 kappaleen mukaisesti, pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen diplomaattinen edustusto tai konsuliedustusto myöntää viipymättä tarvittavan matkustusasiakirjan kyseessä olevan henkilön palauttamista varten.

(2) Jos esitettyjä asiakirjoja tai todisteita, joiden perusteella kansalaisuus on tarkoitus olettaa perustellusti, ei hyväksytä tai niitä ei ole saatavilla, pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen diplomaattinen edustusto tai konsuliedustusto toimittaa asianomaisen henkilön kuulemisen mahdollisimman nopeasti, kuitenkin viimeistään kymmenen (10) arkipäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Kuulemisen järjestää pyynnön esittänyt sopimuspuoli pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen diplomaattisen edustuston tai konsuliedustuston avustuksella.

(3) Jos kuulemisen perusteella voidaan todentaa, että asianomainen henkilö on pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen kansalainen, diplomaattinen edustusto tai konsuliedustusto myöntää viiden (5) arkipäivän kuluessa pyynnön esittäneen sopimuspuolen pyynnöstä tarvittavan matkustusasiakirjan asianomaisen henkilön palauttamista varten.

3 artikla

(1) Takaisinottoopyyntö esitetään kirjallisesti. Pyyntöön sisällytettävistä tiedoista sekä pyynnön esittämistavoista sovitaan 15 artiklan 2 kappaleen mukaisesti.

(2) Pynnön vastaanottanut sopimuspuoli vastaa takaisinottoopyyntöön mahdollisimman nopeasti, kuitenkin viimeistään kymmenen (10) arkipäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Tätä määräaikaa voidaan pidentää viidellä (5) arkipäivällä 2 artiklan 2 kappaleessa tarkoitettussa tapauksessa. Takaisinottoopyynnön hylkääminen on perusteltava kirjallisesti.

Article 2

(1) If the nationality is validly assumed in accordance with paragraph 2 Article 1, the diplomatic mission or consular office of the requested Contracting Party shall issue without delay the travel document required for the return of the person concerned.

(2) If the documents submitted to validly assume the nationality are contested, or if no documents are available, the diplomatic mission or consular office of the requested Contracting Party shall conduct a hearing of the person concerned as soon as possible, however, at the latest within ten (10) working days after receipt of the request. The hearing shall be organised by the requesting Contracting Party in consultation with the diplomatic mission or the consular office of the requested Contracting Party.

(3) If, as a result of the hearing conducted, it can be established that the person concerned possesses the nationality of the requested Contracting Party, the diplomatic mission or consular office shall issue, on demand of the requesting Contracting Party within five (5) working days, the travel document required for the return of the person concerned.

Article 3

(1) The request for readmission shall be submitted in writing. The information which is to be contained in the request as well as the modalities for transmitting the request shall be agreed upon in accordance with Article 15 paragraph 2.

(2) The requested Contracting Party shall reply to the readmission request as quickly as possible, at the latest within ten (10) working days from the date of receipt of the request. This time limit may be extended by five (5) working days in the case of Article 2 paragraph 2. The rejection of the submitted readmission request shall be explained in writing.

(3) Takaisinottopyynnön kohteena olevaa henkilöä ei saa luovuttaa ennen kuin pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli on hyväksynyt takaisinoton ja pyynnön esittänyt sopimuspuoli on saanut tästä ilmoituksen.

(4) Pyyntöä esittänyt sopimuspuoli toimittaa tiedot lääketieteellisen tai muun erityishoidon tai valvonnan tai ambulanssikuljetuksen tarpeesta, jos asianomainen henkilö tarvitsee sairaanhoitoa ja tämä on henkilön oman edun mukaista.

(5) Pyyntöä esittänyt sopimuspuoli vastaa takaisinotosta aiheutuvista kuljetuskustannuksista pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen rajalle asti.

(3) The person concerned by the readmission request is not to be handed over until readmission has been approved by the requested Contracting Party and the requesting Contracting Party has been notified thereof.

(4) If the person concerned is in need of medical care, the requesting Contracting Party shall provide, if this is in the interest of the person concerned, information about the need for special treatment, such as medical or other care, supervision, or transport by ambulance.

(5) The transport costs related to the person's readmission to the border of the requested Contracting Party shall be borne by the requesting Contracting Party.

II – Kolmansien maiden kansalaisten takaisinottaminen

II – Readmission of Third-Country Nationals

4 artikla

Article 4

(1) Kumpikin sopimuspuoli ottaa toisen sopimuspuolen pyynnöstä ja ilman muodollisuuksia takaisin alueelleen kolmannen maan kansalaisen, joka ei tai ei enää täytä ehtoja, jotka koskevat maahantuloa tai oleskelua pyynnön esittäneen sopimuspuolen alueella, jos todistetaan tai voidaan perustellusti olettaa, että kyseinen henkilö on tullut pyynnön esittäneen sopimuspuolen alueelle oleskeltuaan tai asuttuaan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella tai kuljettuaan sen kautta kuuden (6) kuukauden aikana välittömästi ennen sitä ajankohtaa, jona pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiset havaitsivat asianomaisen henkilön laittoman maahantulon tai oleskelun.

(2) Tämän artiklan 1 kappaletta sovelletaan, jos kolmannen maan kansalaisen tulo pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueelle tai oleskelu siellä voidaan todistaa tai perustellusti olettaa jäljempänä mainittujen asiakirjojen tai todisteiden perusteella.

Kolmannen maan kansalaisen tulo pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueelle tai oleskelu siellä voidaan todistaa seuraavien todisteiden perusteella:

(1) Each Contracting Party shall upon request of the other Contracting Party readmit to its territory without formality a third-country national who does not fulfil or no longer fulfils the requirements for entry or stay applicable to the territory of the requesting Contracting Party, if it is proven or can be validly assumed that this person entered the territory of the requesting Contracting Party after having stayed in, resided on or passed through the territory of the requested Contracting Party during the six (6) months before the authorities of the requesting Contracting Party noted the illegal entry or presence of the person concerned.

(2) Paragraph 1 is applicable, if the entry of a third-country national into the territory of the requested Contracting Party or his or her stay there can be proven or validly assumed, on the basis of a document or evidence listed hereafter.

The entry of a third-country national into the territory of the requested Contracting Party or his or her stay there may be proved by means of one of the following pieces of evidence:

- aidoissa, väärennetyissä tai väärissä matkustusasiakirjoissa tai henkilöllisyystodistuksissa olevat maahantulo- tai maastapoistumisleimat tai vastaavat merkinnät;

- oleskelulupa, jonka voimassaolo on päätynyt alle kolme (3) kuukautta aiemmin;

- viisumi, jonka voimassaolo on päätynyt alle kolme (3) kuukautta aiemmin;

- henkilökohtainen matkalippu.

Kolmannen maan kansalaisen tulo pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueelle tai oleskelu siellä voidaan perustellusti olettaa erityisesti seuraavien asiakirjojen tai merkintöjen perusteella:

- oleskelulupa, jonka voimassaolo on päätynyt yli kolme (3) kuukautta aiemmin;

- pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltaisten viranomaisten myöntämä asiakirja, jonka perusteella asianomaisen henkilön henkilöllisyys voidaan todentaa, kuten erityisesti ajokortti, merimieskirja tai ampuma-aselupa;

- valokopio jostakin tässä artiklassa mainitusta asiakirjasta;

- asianomaisen henkilön sormenjäljet, jotka pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli on aiemmin ottanut;

- pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella rekisteröidyn ajoneuvon käyttöön liittyvät asiakirjat;

- matkaliput;

- lääkärin, hammaslääkärin tai vastaavan tahon ajanvarauskortit;

- tositteet valuutan vaihtamisesta;

- julkisten tai yksityisten laitosten kulkupakortit;

- tositteet hotellilaskun, lääkärinlaskun tai muiden palvelujen maksamisesta;

- ostokuitit;

- kirjeet, jotka asianomainen henkilö on kirjoittanut oleskellessaan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella;

- valtion virkamiesten tai muiden henkilöiden lausunnot;

- asianomaisen henkilön antamat johdonmukaiset ja riittävän täsmälliset selvitykset, joiden sisältämät tiedot ovat puolueettomasti todennettavissa ja pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen tarkistettavissa;

- todennettavissa olevat tiedot, jotka osoittavat, että asianomainen henkilö on käyttänyt matkatoimiston tai kuljetusliikkeen palveluja;

- entry or departure stamp or other equivalent mark affixed in the authentic, forged or false travel documents or identity papers;

- any residence permit which expired less than three (3) months ago;

- visa which expired less than three (3) months ago;

- personal travel ticket.

The entry of a third-country national into the territory of the requested Contracting Party or his or her stay there may be validly assumed in particular by one of the following documents and indications:

- any residence permit which expired more than three (3) months ago;

- a document issued by the competent authority of the requested Contracting Party on the basis of which the identity of the person concerned may be established, such as in particular driving licence, seaman's book or firearms licence;

- a photocopy of a document mentioned in this Article;

- fingerprints of the person concerned taken by the requested Contracting Party at an earlier date;

- documents of the use of any vehicles that are registered on the territory of the requested Contracting Party;

- travel tickets;

- appointment cards for doctors, dentists, etc.;

- receipts of currency exchanges;

- cards providing access to public and private institutions;

- proof of payment for hotel, medical or other services etc;

- sales checks;

- correspondence written by the person concerned while staying in the territory of the requested Contracting Party;

- statements made by state officials and other persons;

- consistent and sufficiently precise explanations made by the person concerned, containing objectively verifiable information which can be checked by the requested Contracting Party;

- verifiable information proving that the person concerned has used the services of a travel agency or a carrier;

- jokin muu asiakirja tai tieto, jonka pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli hyväksyy.

(3) Kumpikin sopimuspuoli ottaa toisen sopimuspuolen pyynnöstä ja ilman muodollisuuksia takaisin kolmannen maan kansalaisen, joka ei tai ei enää täytä ehtoja, jotka koskevat maahantuloa tai oleskelua pyynnön esittäneen sopimuspuolen alueella, jos asianomaisella henkilöllä on pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa.

(4) Takaisinottoopyyntö esitetään pyynnön vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle kuuden (6) kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiset havaitsivat kyseisen henkilön tulleen laittomasti maahan tai oleskelevan maassa laittomasti.

(5) Pynnön esittänyt sopimuspuoli ottaa kyseisen henkilön takaisin alueelleen, jos tarkistuksissa sen jälkeen, kun henkilö on otettu takaisin pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueelle, osoittautuu, että henkilö ei täyttänyt tässä artiklassa määrättyjä ehtoja lähtiessään pyynnön esittäneen sopimuspuolen alueelta.

5 artikla

Tämän sopimuksen 4 artiklassa määrättyä takaisinottovelvollisuutta ei sovelleta:

- kolmannen maan kansalaiseen, jolla on pyynnön esittäneen sopimuspuolen myöntämä viisumi tai oleskelulupa, paitsi siinä tapauksessa, että henkilöllä on pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa, jonka voimassaolo päättyy myöhemmin;

- kolmannen maan kansalaiseen tai henkilöön, jonka pyynnön esittänyt sopimuspuoli on tunnustanut pakolaiseksi 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan Geneven yleissopimuksen mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla, tai valtiottomaksi henkilöksi 28 päivänä syyskuuta 1954 tehdyn valtiottomien henkilöiden oikeusasemaa koskevan New Yorkin yleissopimuksen mukaisesti;

- any other document or information that is acceptable to the requested Contracting Party.

(3) Each Contracting Party shall upon request of the other Contracting Party readmit without formality a third-country national who does not fulfil or no longer fulfils the requirements for entry or stay applicable to the territory of the requesting Contracting Party, if this person holds a valid visa or a residence permit of any kind, issued by the requested Contracting Party.

(4) The readmission request shall be submitted to the competent authority of the requested Contracting Party within six (6) months from the date when the authorities of the requesting Contracting Party noted the illegal entry or presence of the person concerned.

(5) The requesting Contracting Party shall readmit this person to its territory when subsequent checks to his or her readmission to the territory of the requested Contracting Party reveal that he or she has not fulfilled the conditions provided for in this Article at the moment of his or her departure from the territory of the requesting Contracting Party.

Article 5

The readmission obligation pursuant to Article 4 shall not apply in respect of:

- a third-country national who is the holder of a visa or a residence permit issued by the requesting Contracting Party, unless the requested Contracting Party has issued a valid visa or a residence permit which expires last;

- a third-country national or a person whom the requesting Contracting Party has either recognised as a refugee, in accordance with the Geneva Convention of 28 July 1951 relating to the Status of Refugees as amended by the New York Protocol of 31 January 1967, or as stateless person in accordance with the New York Convention relating to the Status of Stateless Persons of 28 September 1954;

- kolmannen maan kansalaiseen, jonka pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli on palauttanut alkuperämaahan tai johonkin kolmannen maahan, paitsi siinä tapauksessa, että kyseinen henkilö on tullut pyynnön esittäneen sopimuspuolen alueelle tultuaan maahan tai oleskeltuaan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella tai kuljettuaan sen kautta palauttamisen jälkeen;

- kolmannen maan kansalaiseen, joka on ainoastaan kulkenut pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen kansainvälisen lentoaseman kautta.

- a third-country national who has been removed by the requested Contracting Party to his or her country of origin or to a third country, unless he or she entered the territory of the requesting Contracting Party after having entered, passed through or stayed in the territory of the requested Contracting Party following removal;

- a third-country national who has only been in airside transit via an international airport of the requested Contracting Party.

6 artikla

(1) Takaisinottopyyntö esitetään kirjallisesti. Takaisinottopyyntöön sisällytettävistä tiedoista sekä pyynnön esittämistavoista soviin 15 artiklan 2 kappaleen mukaisesti.

(2) Pynnön esittänyt sopimuspuoli toimittaa tiedot lääketieteellisen tai muun erityishoidon tai valvonnan tai ambulanssikuljetuksen tarpeesta, jos asianomainen henkilö tarvitsee sairaanhoitoa ja tämä on henkilön oman edun mukaista.

(3) Pynnön vastaanottanut sopimuspuoli vastaa takaisinottopyyntöön mahdollisimman nopeasti, kuitenkin viimeistään kymmenen (10) arkipäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Takaisinottopyynnön epääminen on perusteltava kirjallisesti.

(4) Takaisinottopyynnön kohteena olevaa henkilöä ei saa luovuttaa ennen kuin pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli on hyväksynyt takaisinoton ja pyynnön esittänyt sopimuspuoli on saanut tästä ilmoituksen. Takaisinottoa koskeva hyväksyntä on voimassa kolmekymmentä (30) päivää. Tätä määräaikaa voidaan pidentää teknisten tai oikeudellisten esteiden vuoksi.

(5) Pynnön esittänyt sopimuspuoli vastaa takaisin otettavan henkilön kuljetuskustannuksista pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen rajalle asti.

Article 6

(1) The request for readmission shall be submitted in writing. The information which is to be contained in the readmission request as well as the modalities for transmitting the request shall be agreed upon in accordance with Article 15 paragraph 2.

(2) If the person concerned is in need of medical care, the requesting Contracting Party shall provide, if this is in the interest of the person concerned, information about the need for special treatment, such as medical or other care, supervision, or transport by ambulance.

(3) The requested Contracting Party shall reply to the readmission request as quickly as possible, at the latest within ten (10) working days from the date of receipt of the request. The rejection of the submitted readmission request shall be explained in writing.

(4) The person concerned by the readmission request is not to be handed over until readmission has been approved by the requested Contracting Party and the requesting Contracting Party has been notified thereof. The acceptance of readmission is valid for thirty (30) days. This time-limit may be extended due to technical or legal obstacles.

(5) The transport costs of the person concerned to the border of the requested Contracting Party shall be borne by the requesting Contracting Party.

III – Kauttakulku

III – Transit

7 artikla

Article 7

(1) Kumpikin sopimuspuoli sallii toisen sopimuspuolen pyynnöstä sellaisen kolmannen maan kansalaisen kauttakulun alueensa läpi, jonka pyynnön esittänyt sopimuspuoli on poistanut maasta tai jolta pyynnön esittänyt sopimuspuoli on evännyt maahantulon. Kauttakulku tapahtuu lentoteitse.

(2) Pyyntöä esittänyt sopimuspuoli vastaa täysimääräisesti kolmannen maan kansalaisen matkasta kohdemaahan ja ottaa kyseisen henkilön takaisin, jos matkanteko jostain syystä keskeytyy tai henkilöltä evätään tulo kohdemaahan.

(3) Pyyntöä esittänyt sopimuspuoli ilmoittaa pyynnön vastaanottaneelle sopimuspuolelle, onko kauttakulkevalla henkilöllä oltava viranomaisten edustajia saattajina. Pyyntöä vastaanottanut sopimuspuoli voi

- järjestää saattajan itse, jolloin pyynnön esittänyt sopimuspuoli korvaa tästä aiheutuvat kustannukset;
- järjestää saattajan yhteistyössä pyynnön esittäneen sopimuspuolen kanssa, tai
- valtuuttaa pyynnön esittäneen sopimuspuolen järjestämään saattajan omalla alueellaan.

(1) Each Contracting Party shall upon request of the other Contracting Party permit the transit through its territory of a third-country national who is subject to removal or has been refused entry by the requesting Contracting Party. The transit shall be conducted by air.

(2) The requesting Contracting Party assumes full responsibility for the entire journey of a third-country national to the country of destination and shall readmit such a person if, for any reason, the journey cannot be continued or his or her entry to the country of destination is not admitted.

(3) The requesting Contracting Party must inform the requested Contracting Party, whether the transiting person is to be accompanied by escorting officers. The requested Contracting Party may:

- provide the escort itself, in which case the incurred costs are to be reimbursed by the requesting Contracting Party;
- provide the escort in cooperation with the requesting Contracting Party;
- authorise the requesting Contracting Party to provide an escort on its territory.

8 artikla

Article 8

Pyyntö, joka koskee kauttakululupaa henkilön maasta poistamisen tai maahantulon epäämisen vuoksi, toimitetaan suoraan toimivaltaiselta viranomaiselta toiselle 15 artiklan 2 kappaleen mukaisesti sovittavien ehtojen mukaisesti.

The request for a transit authorisation for removal purposes or following a refusal of entry shall be directly transmitted from one competent authority to the other under the conditions to be agreed upon in accordance with Article 15 paragraph 2.

9 artikla

Article 9

(1) Jos kauttakulku tapahtuu poliisien saatamana, pyynnön esittäneen sopimuspuolen järjestämät saattajat ovat siviiliasuissa ja aseistamattomia ja heillä on kauttakululupa mukanaan.

(1) If transit is conducted under police escort, the escorting officers of the requesting Contracting Party shall be in plain-clothes, unarmed and provided with a transit authorisation.

(2) Pyynnön esittäneen sopimuspuolen järjestämien saattajien, jotka toteuttavat tämän sopimuksen mukaisesti kauttakulun pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella, on milloin tahansa voitava todistaa henkilöllisyytensä, tehtävänsä luonne sekä virka-asemansa pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen myöntämää kauttakululupaa näyttämällä.

(3) Saattajat vastaavat kauttakulun aikana kolmannen maan kansalaisen valvonnasta ja varmistavat, että kyseinen henkilö nousee lentokoneeseen. Sopimuspuolet myöntävät niille toisen sopimuspuolen viranomaisia edustaville saattajille, jotka toteuttavat tämän sopimuksen mukaisia tehtäviään, samanlaisen suojan ja tuen kuin ne myöntäisivät omille virkamiehilleen. Saattajat toteuttavat tehtävänsä pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltaisten viranomaisten määräysvallassa.

(4) Pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli voi tarvittaessa ottaa vastuulleen kolmannen maan kansalaisen valvonnan sekä sen varmistamisen, että tämä nousee lentokoneeseen.

(5) Pyynnön esittäneen sopimuspuolen on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kolmannen maan kansalainen kulkee mahdollisimman nopeasti pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lentoaseman läpi.

(6) Sopimuspuolet vaihtavat keskenään kaikki hallussaan olevat tiedot kaikista kauttakulkuun liittyvistä tapahtumista.

10 artikla

Jos maasta poistettua henkilöä tai henkilöä, jonka maahantulo on evätty, ei kauttakulun yhteydessä päästetä lentokoneeseen tai lentokoneeseen nouseminen ei ole mahdollista, pyynnön esittänyt sopimuspuoli ottaa kyseisen henkilön takaisin välittömästi, kahdenkymmenen neljän (24) tunnin kuluessa lentoasemalle saapumisesta.

11 artikla

(1) Viranomaisia edustaviin saattajiin sovelletaan pyynnön vastaanottaneen sopimus-

(2) The escorting officers of the requesting Contracting Party, who on the basis of this Agreement are carrying out the transit on the territory of the requested Contracting Party, must at all times be able to prove their identity, the nature of their mission and their official position, by showing the transit authorisation issued by the requested Contracting Party.

(3) During transit the escorting officers are responsible for the surveillance of the third-country national and ensure that the said person boards the airplane. The Contracting Parties shall grant the same protection and assistance to the escorting officers of the other Party who are performing their duties in accordance with this Agreement as they would grant their own officers. The escorting officers carry out their mission under the authority of the competent authorities of the requested Contracting Party.

(4) If necessary, the requested Contracting Party may take over the responsibility for the surveillance of the third-country national and the boarding of the airplane.

(5) The requesting Contracting Party must take all necessary steps to ensure that the third-country national transits through the airport of the requested Contracting Party as quickly as possible.

(6) The Contracting Parties shall exchange all information at their disposal on all incidents related to transit.

Article 10

If during transit the person subject to a removal or to a refused entry is denied boarding or, if boarding is impossible, the requesting Contracting Party shall take back this person immediately or within twenty-four (24) hours at the most after arrival at the airport.

Article 11

(1) While in the territory of the requested Contracting Party the escorting officers shall

puolen alueella kyseisen sopimuspuolen kansallista lainsäädäntöä.

(2) Tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuihin saattajiin sovelletaan kuitenkin määräyksiä, joita heidän omassa maassaan sovelletaan virkamieskuntaan.

12 artikla

Maasta poistamisesta tai maahantulon epäamisestä johtuva kauttakulku voidaan kieltää erityisesti seuraavissa tapauksissa:

- Kolmannen maan kansalaista uhkaa kohdemaassa kuolemantuomio, kidutus tai jokin muu epäinhimillinen tai halventava kohtelu tai rangaistus tai joutuminen vainotuksi rodun, uskonnon, kansalaisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen perusteella.

- Kolmannen maan kansalaista uhkaa kohdemaassa syyte tai tuomio rikoksista, jotka tämä on tehnyt ennen kauttakulkua.

- Kolmannen maan kansalainen muodostaa uhkan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen kansalliselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle tai kansanterveydelle.

13 artikla

Kauttakulkukustannuksista kohdemaan rajalle asti sekä mahdollisesta henkilön palauttamisesta johtuvista kustannuksista vastaa pyynnön esittänyt sopimuspuoli.

IV – Tietosuojaja

14 artikla

(1) Tämän sopimuksen täytäntöönpano edellyttää henkilötietojen välittämistä palauttamisen yhteydessä, ja välitetyt tiedot voivat koskea vain seuraavia asioita:

a) takaisinotettavan henkilön ja tarvittaessa tämän perheenjäsenten henkilötiedot (sukunimi, etunimi, aikaisemmat nimet, kutsumana, sala- tai peitenimet, syntymäaika ja -paikka, sukupuoli sekä nykyinen ja mahdollinen ai-

be subject to the national law of that Contracting Party.

(2) However, escorting officers referred to in paragraph 1 remain subject to the provisions prevailing in their own country related to service regulations.

Article 12

Transit for removal purposes or following a refusal of entry may, in particular, be denied:

- if in the country of destination the third-country national risks being subject to death penalty, torture or other inhuman or degrading treatment or punishment or persecuted for reasons of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion;

- if in the country of destination the third-country national risks being accused of or sentenced for criminal acts committed before transit;

- if the third country national represents a threat to the national security, public order or health of the requested Contracting Party.

Article 13

The costs of transit as far as the border of the country of destination as well as the costs arising from a possible return shall be borne by the requesting Contracting Party.

IV – Data Protection

Article 14

(1) Personal data communicated in relation to the readmission of persons shall be necessary for implementing this agreement and may only concern the following:

a) particulars of the person to be readmitted and, where necessary, of the members of the person's family (surname, forename, any previous names, nicknames or pseudonyms, aliases, date and place of birth, sex, current

empi kansalaisuus),
 b) henkilökortti tai passi,
 c) muut sellaiset tiedot, joita tarvitaan palautettavan henkilön tunnistamisessa,
 d) pysähdykset ja kulkureitit sekä
 e) tiedot lääketieteellisen tai muun erityishoidon tai valvonnan tai ambulanssikuljetuksen tarpeesta, jos asianomainen henkilö tarvitsee sairaanhoitoa ja tämä on henkilön oman edun mukaista.

(2) Henkilötietoja voivat käsitellä ainoastaan tämän sopimuksen täytäntöönpanosta vastaavat toimivaltaiset viranomaiset vain tähän sopimukseen liittyvissä tarkoituksissa. Tiedot välittävä sopimuspuoli varmistaa, että tiedot ovat virheettömiä ja tarpeellisia eivätkä ylitä sen tarkoituksen vaatimuksia, jota varten ne välitetään. Jos tiedot ovat virheellisiä tai ne on välitetty laittomasti, tiedot vastaanottaneelle sopimuspuolelle ilmoitetaan tästä välittömästi, ja se korjaa tai tuhoaa tiedot. Tiedot välittävän sopimuspuolen on annettava kirjallinen suostumuksensa ennen kuin tietoja voi välittää muille tahoille. Henkilötiedot voidaan säilyttää vain niin kauan kuin on tarpeen sen tarkoituksen toteuttamiseksi, jota varten tiedot on välitetty.

(3) Kumpikin sopimuspuoli tiedottaa pyynnöstä toiselle sopimuspuolelle tietojen käytöstä ja käytön yhteydessä saaduista tuloksista.

(4) Kummankin sopimuspuolen kansallista tietosuojalainsäädäntöä sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn ja rekisteröityjen oikeuksiin. Kansalliset tietosuojaviranomaiset valvovat henkilötietojen käsittelyä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

and any previous nationality);
 b) identity card or passport,
 c) other details which are needed to identify the person to be readmitted,
 d) stopovers and itineraries as well as
 e) if the person concerned is in need of medical care and if this is in the interest of the person concerned, information about the need for special treatment, such as medical or other care, supervision, or transport by ambulance.

(2) Personal data may only be processed by the competent authorities responsible for implementing this Agreement and only for the purposes for this Agreement. The Contracting Party communicating the data shall ensure that it is accurate, necessary and does not exceed the requirements of the purposes for which it is communicated. If the data is inaccurate or has been communicated illegally, the recipient Contracting Party shall be informed of this immediately and shall correct or destroy the data. The communicating Contracting Party must give its written consent before the data can be further communicated to other bodies. Communicated personal data shall only be stored for as long as it is required for the purposes for which it was communicated.

(3) Each Contracting Party shall inform the other Contracting Party upon request about the use of the data and the results obtained thereby.

(4) The national law on data protection of each Contracting Party shall remain applicable to the processing of personal data and the rights of the data subjects. The national data protection authorities shall supervise the processing of personal data in accordance with national law.

V – Yleiset määräykset ja loppumääräykset

15 artikla

(1) Sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset tekevät yhteistyötä ja konsultoivat toisiaan tarvittaessa tämän sopimuksen täytäntöönpanossa ja soveltamisessa.

V – General and Final Provisions

Article 15

(1) The competent authorities of the Contracting Parties shall cooperate and consult each other as far as necessary in the implementation and the application of this Agreement.

(2) Sopimuspuolten toimivaltaiset ministeriöt voivat toimivaltuksiensa rajoissa sopia tämän sopimuksen täytäntöönpanoa koskevista kysymyksistä.

(3) Sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset tekevät tiiviistä yhteistyötä korvausvaatimusten käsittelyn yksinkertaistamiseksi. Sopimuspuolet erityisesti vaihtavat keskenään kaikki hallussaan olevat tiedot vahinkotapauksista tämän artiklan mukaisesti.

(4) Kumpikin sopimuspuoli voi pyytää, että molempien toimivaltaisia ministeriöitä edustavat asiantuntijat kutsutaan koolle jonkin tämän sopimuksen täytäntöönpanoon ja soveltamiseen liittyvän kysymyksen ratkaisemiseksi.

16 artikla

(1) Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta tämän sopimuksen täytäntöönpanosta vastavien toimivaltaisten viranomaisten tiedot.

(2) Sopimuspuolet ilmoittavat välittömästi toisilleen diplomaattiteitse, jos tämän artiklan 1 kappaleessa mainituissa tiedoissa tapahtuu muutoksia.

17 artikla

Tämä sopimus ei vaikuta niihin sopimuspuolten velvollisuuksiin, jotka johtuvat seuraavista sopimuksista:

- pakolaisten oikeusasemasta 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehty Geneven yleissopimus, sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla;
- sopimuspuolten ratifioimat ihmisoikeuksien suojaamista koskevat yleissopimukset;
- kansainväliset sopimukset rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta sekä
- Schengenin säännöstö ja sen kehitysvaiheet sen mukaisesti, mitä määrätään Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välillä 26 päivänä lokakuuta 2004 tehdyssä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen.

(2) The competent ministries of the Contracting Parties may agree within their competences on issues relating to the implementation of this Agreement.

(3) The competent authorities of the Contracting Parties work closely together in order to simplify the settlement of claims for compensation. In particular, they exchange all information at their disposal on cases of damage in compliance with this Article.

(4) Each Contracting Party may request the convocation of a meeting of experts of both competent ministries for the clarification of any questions arising in the implementation and the application of this Agreement.

Article 16

(1) Within thirty (30) days after the date of signature the Contracting Parties shall through diplomatic channels notify each other of the competent authorities responsible for the implementation of this Agreement.

(2) The Contracting Parties shall immediately notify each other of any changes related to paragraph 1 of this Article through diplomatic channels.

Article 17

This Agreement does not affect the obligations of the Contracting Parties arising from:

- the Geneva Convention of 28 July 1951 relating to the Status of Refugees as amended by the New York Protocol of 31 January 1967;
- the conventions ratified by the Contracting Parties for the protection of human rights;
- international conventions on extradition and
- the Schengen acquis and its developments, according to the Agreement between the European Union, the European Community and the Swiss Confederation on the Swiss Confederation's association with the implementation, application and development of the Schengen acquis, signed on 26 October 2004

18 artikla

(1) Tämä sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua siitä päivästä, jona on vastaanotettu jälkimmäinen ilmoituksista, joilla sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, että sopimuksen voimaantulon edellyttämät valtionsisäiset toimenpiteet on suoritettu.

(2) Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Kumpikin sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen milloin tahansa ilmoittamalla siitä kirjallisesti diplomaattiteitse kolme (3) kuukautta aiemmin.

19 artikla

(1) Kumpikin sopimuspuoli voi keskeyttää tämän sopimuksen soveltamisen 1 artiklaa lukuun ottamatta, jos jokin tärkeä syy, kuten kansallisen turvallisuuden, yleisen järjestyksen tai kansanterveyden suojaaminen, sitä edellyttää. Keskeyttämisestä on ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle välittömästi diplomaattiteitse. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen viipymättä diplomaattiteitse tällaisten toimenpiteiden peruuttamisesta.

(2) Keskeyttäminen tulee voimaan toisen sopimuspuolen tekemän ilmoituksen vastaanottamista seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Helsingissä 30 päivänä maaliskuuta 2009 kahtena alkuperäiskappaleena suomen, saksan ja englannin kielellä. Sopimusta koskevien tulkintojen poiketessa toisistaan englanninkielinen teksti on ratkaiseva.

Suomen tasavallan puolesta

Sveitsin valaliiton puolesta

Article 18

(1) This Agreement shall enter into force thirty (30) days after the last notification, by which a Contracting Party informs the other, through diplomatic channels, of the completion of its relevant internal procedures.

(2) This Agreement is concluded for an indefinite period. Each Contracting Party may terminate this Agreement at any time upon a three (3) months prior written notice through diplomatic channels.

Article 19

(1) Each Contracting Party may suspend this Agreement, with the exception of Article 1, for important reasons, namely in order to protect national security, public order or public health. The suspension must be communicated through diplomatic channels to the other Contracting Party immediately. The Contracting Parties shall notify each other of the cancellation of any such measure without delay through diplomatic channels.

(2) Suspension shall become effective on the first day of the month following receipt of the notification by the other Contracting Party.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done at Helsinki on 30 March 2009 in two originals in the Finnish, German and English languages. In case of divergence in the interpretation of this Agreement the English version shall prevail.

For the Republic of Finland

For the Swiss Confederation

N:o 67

(Suomen säädöskokoelman n:o 551/2010)

Tasavallan presidentin asetus**ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvään FSS-säännöstöön tehtyjen muutosten voimaansaattamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2010

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty liikenneministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen (SopS 11/1981) liittyvään FSS-säännöstöön Lontoossa 8 päivänä joulukuuta 2006 Kansainvälisen merenkulkujärjestön meriturvallisuuskomitean päätöksellä MSC.217(82) tehdyt muutokset, jotka tasavallan presidentti on hyväksynyt 22 päivänä

joulukuuta 2009, tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2010 niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Muutosten määräykset ovat asetuksena voimassa.

3 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2010.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2010

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Liikenneministeri *Anu Vehviläinen*

(Muutokset ovat nähtävinä ja saatavissa Liikenteen turvallisuusvirastossa, joka myös antaa niistä tietoja suomeksi ja ruotsiksi.)

N:o 68

(Suomen säädöskokoelman n:o 203/2005)

L a k i**strategisesta ympäristöarvioinnista tehdyn pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Annettu Helsingissä 8 päivänä huhtikuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista tehtyyn yleissopimukseen (SopS 67/1997) liitetyn Kiovassa 21 päivänä toukokuuta 2003 strategisesta ympäristöarvioinnista tehdyn pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 8 päivänä huhtikuuta 2005

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ympäristöministeri *Jan-Erik Enestam*HE 243/2004
YmVM 1/2005
EV 7/2005

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/42/EY; EUVL N:o L 197, 21.7.2001, s. 30

N:o 69

(Suomen säädöskokoelman n:o 552/2010)

Tasavallan presidentin asetus**strategisesta ympäristöarvioinnista tehdyn pöytäkirjan voimaansaattamisesta ja pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2010

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ympäristöministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista tehtyyn yleissopimukseen (SopS 67/1997) liittyvä Kiovassa 21 päivänä toukokuuta 2003 strategisesta ympäristöarvioinnista tehty pöytäkirja tulee voimaan 11 päivänä heinäkuuta 2010 niin kuin siitä on sovittu.

Eduskunta on hyväksynyt pöytäkirjan 22 päivänä helmikuuta 2005 ja tasavallan presidentti 8 päivänä huhtikuuta 2005. Hyväksymiskirja on talletettu 18 päivänä huhtikuuta 2005 Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

2 §

Strategisesta ympäristöarvioinnista tehdyn pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu, myös Ahvenanmaan maakuntapäivien osaltaan hyväksymä laki (203/2005), tulee voimaan 11 päivänä heinäkuuta 2010.

3 §

Pöytäkirjan muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 11 päivänä heinäkuuta 2010.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2010

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

PÖYTÄKIRJA

strategisesta ympäristöarvioinnista valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista tehtyyn yleissopimukseen

Tämän pöytäkirjan sopimuspuolet, jotka ovat tietoisia siitä, että ympäristönäkökohtien, mukaan lukien terveysnäkökohdat, sisällyttäminen suunnitelmiin ja ohjelmiin sekä soveltuvin osin toimintaperiaatteiden ja säädösten valmisteluun ja hyväksymiseen on tärkeää,

sitoutuvat edistämään kestävästä kehityksestä ja nojautuvat siten Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristö- ja kehityskonferenssin (Rio de Janeiro, Brasilia, 1992) päätelmiin, erityisesti ympäristöä ja kehitystä koskevan Rion julistuksen 4 ja 10 periaatteeseen ja Agenda 21 -toimintaohjelmaan, sekä kolmannen ympäristöä ja terveyttä käsitelleen ministerikonferenssin (Lontoo, 1999) ja maailman kestävästä kehityksestä huippukokouksen (Johannesburg, Etelä-Afrikka, 2002) tuloksiin,

pitävät mielessä Espoossa, Suomessa, 25 päivänä helmikuuta 1991 tehdyn yleissopimuksen valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista ja sen sopimuspuolten Sofiassa 26 ja 27 päivänä helmikuuta 2001 tekemän päätöksen II/9, jolla päätettiin laatia oikeudellisesti sitova pöytäkirja strategisesta ympäristöarvioinnista,

ovat tietoisia siitä, että strategisen ympäristöarvioinnin olisi oltava oleellinen osa suunnitelmien, ohjelmien ja soveltuvin osin toimintaperiaatteiden ja säädösten valmistelua ja hyväksymistä ja että ympäristövaikutusten arvioinnin periaatteiden laajempi soveltaminen suunnitelmiin, ohjelmiin, toimintaperiaatteisiin ja säädöksiin tehostaa entisestään niiden merkittävien ympäristövaikutusten järjestelmällistä analysointia,

PROTOCOL

on strategic environmental assessment to the convention on environmental impact assessment in a transboundary context

The Parties to this Protocol,

Recognizing the importance of integrating environmental, including health, considerations into the preparation and adoption of plans and programmes and, to the extent appropriate, policies and legislation,

Committing themselves to promoting sustainable development and therefore basing themselves on the conclusions of the United Nations Conference on Environment and Development (Rio de Janeiro, Brazil, 1992), in particular principles 4 and 10 of the Rio Declaration on Environment and Development and Agenda 21, as well as the outcome of the third Ministerial Conference on Environment and Health (London, 1999) and the World Summit on Sustainable Development (Johannesburg, South Africa, 2002),

Bearing in mind the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, done at Espoo, Finland, on 25 February 1991, and decision II/9 of its Parties at Sofia on 26 and 27 February 2001, in which it was decided to prepare a legally binding protocol on strategic environmental assessment,

Recognizing that strategic environmental assessment should have an important role in the preparation and adoption of plans, programmes, and, to the extent appropriate, policies and legislation, and that the wider application of the principles of environmental impact assessment to plans, programmes, policies and legislation will further strengthen the systematic analysis of their significant environmental effects,

ovat tietoisia Århusissa, Tanskassa, 25 päivänä kesäkuuta 1998 tehdystä yleissopimuksesta, joka koskee tiedon saantia, kansalaisten osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepääntö-oikeutta ympäristöasioissa, ja ottavat huomioon yleissopimuksen sopimuspuolten ensimmäisessä kokouksessa hyväksytyt Luccan julistuksen asiaan liittyvät kappaleet,

ovat siten tietoisia siitä, että yleisölle tulisi antaa mahdollisuus osallistua strategiseen ympäristöarviointiin,

ovat tietoisia siitä hyödyistä, joka koituu nykyisten ja tulevien sukupolvien terveydelle ja hyvinvoinnille, jos tarve suojella ja parantaa ihmisten terveyttä otetaan huomioon erottamattomana osana strategista ympäristöarviointia, ja ovat tietoisia Maailman terveysjärjestön tällä alalla tekemästä työstä,

ovat tietoisia siitä, että kansainvälisen yhteistyön tehostaminen on tarpeellista ja tärkeää arvioitaessa ehdotettujen suunnitelmien ja ohjelmien sekä soveltuvin osin toimintaperiaatteiden ja säästöjen valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia, mukaan lukien terveysvaikutukset,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Tavoite

Tämän pöytäkirjan tavoitteena on määrätä ympäristön suojelun korkeasta tasosta, mukaan lukien terveydensuojelu,

(a) varmistamalla, että ympäristönäkökohdat, mukaan lukien terveysnäkökohdat, otetaan perusteellisesti huomioon kehitettäessä suunnitelmia ja ohjelmia,

(b) edistämällä ympäristönäkökohtien, mukaan lukien terveysnäkökohdat, huomioon ottamista toimintaperiaatteiden ja säästöjen valmistelussa,

(c) ottamalla käyttöön selkeät, avoimet ja tehokkaat strategisen ympäristöarvioinnin menettelyt,

(d) määräämällä yleisön osallistumisesta strategiseen ympäristöarviointiin ja

Acknowledging the Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, done at Aarhus, Denmark, on 25 June 1998, and taking note of the relevant paragraphs of the Lucca Declaration, adopted at the first meeting of its Parties,

Conscious, therefore, of the importance of providing for public participation in strategic environmental assessment,

Acknowledging the benefits to the health and wellbeing of present and future generations that will follow if the need to protect and improve people's health is taken into account as an integral part of strategic environmental assessment, and recognizing the work led by the World Health Organization in this respect,

Mindful of the need for and importance of enhancing international cooperation in assessing the transboundary environmental, including health, effects of proposed plans and programmes, and, to the extent appropriate, policies and legislation,

Have agreed as follows:

Article 1

Objective

The objective of this Protocol is to provide for a high level of protection of the environment, including health, by:

(a) Ensuring that environmental, including health, considerations are thoroughly taken into account in the development of plans and programmes;

(b) Contributing to the consideration of environmental, including health, concerns in the preparation of policies and legislation;

(c) Establishing clear, transparent and effective procedures for strategic environmental assessment;

(d) Providing for public participation in strategic environmental assessment; and

(e) sisällyttämällä näillä keinoin ympäristöasiat, mukaan lukien terveysasiat, kestävä kehityksen edistämiseksi tarkoitettuihin toimenpiteisiin ja asiakirjoihin.

2 artikla

Määritelmät

Tässä pöytäkirjassa

1. "yleissopimus" tarkoittaa yleissopimusta valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista,

2. "sopimuspuoli" tarkoittaa tämän pöytäkirjan sopimuspuolta, jollei tekstissä toisin mainita,

3. "aiheuttajaosapuoli" tarkoittaa yhtä tai useampaa tämän pöytäkirjan sopimuspuolta, jonka lainkäyttövallan piirissä suunnitelma tai ohjelma aiotaan valmistella,

4. "kohdeosapuoli" tarkoittaa yhtä tai useampaa tämän pöytäkirjan sopimuspuolta, johon suunnitelman tai ohjelman valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset todennäköisesti kohdistuvat, mukaan lukien terveysvaikutukset,

5. "suunnitelmat ja ohjelmat" tarkoittavat sellaisia suunnitelmia ja ohjelmia sekä niiden muutoksia,

(a) joita lait, muut säädökset tai hallinnolliset määräykset edellyttävät, ja

(b) jotka viranomaisen valmistelee ja/tai hyväksyy tai jotka viranomaisen valmistelee kansanedustuslaitoksen tai hallituksen hyväksyttäväksi virallisella menettelyllä,

6. "strateginen ympäristöarviointi" tarkoittaa todennäköisten ympäristövaikutusten arviointia, mukaan lukien terveysvaikutusten arviointi, johon kuuluu ympäristöselostuksen sisällön määrittäminen ja selostuksen laadinta, yleisön osallistumisen ja kuulemisen toteuttaminen sekä ympäristöselostuksen ja yleisön osallistumisen ja kuulemisen tulosten huomioon ottaminen suunnitelmassa tai ohjelmassa,

7. "ympäristövaikutus" tarkoittaa vaikutusta ympäristöön, mukaan lukien vaikutus ihmisten terveyteen, kasveihin, eläimiin, biologiseen monimuotoisuuteen, maaperään, ilmastoon, ilmaan, veteen, maisemaan, luontokohteisiin, aineelliseen omaisuuteen, ja kulttuuri-

(e) Integrating by these means environmental, including health, concerns into measures and instruments designed to further sustainable development.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Protocol,

1. "Convention" means the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context.

2. "Party" means, unless the text indicates otherwise, a Contracting Party to this Protocol.

3. "Party of origin" means a Party or Parties to this Protocol within whose jurisdiction the preparation of a plan or programme is envisaged.

4. "Affected Party" means a Party or Parties to this Protocol likely to be affected by the transboundary environmental, including health, effects of a plan or programme.

5. "Plans and programmes" means plans and programmes and any modifications to them that are:

(a) Required by legislative, regulatory or administrative provisions; and

(b) Subject to preparation and/or adoption by an authority or prepared by an authority for adoption, through a formal procedure, by a parliament or a government.

6. "Strategic environmental assessment" means the evaluation of the likely environmental, including health, effects, which comprises the determination of the scope of an environmental report and its preparation, the carrying out of public participation and consultations, and the taking into account of the environmental report and the results of the public participation and consultations in a plan or programme.

7. "Environmental, including health, effect" means any effect on the environment, including human health, flora, fauna, biodiversity, soil, climate, air, water, landscape, natural sites, material assets, cultural heritage and the interaction among these factors.

perintöön sekä näiden tekijöiden vaikutukset toisiinsa,

8. "yleisö" tarkoittaa yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä sekä kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti näiden yhteenliittymiä, järjestöjä tai ryhmiä.

3 artikla

Yleiset määräykset

1. Kukin sopimuspuoli toteuttaa lainsäädäntö-, sääntely- ja muut asianmukaiset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen tämän pöytäkirjan määräysten täytäntöönpanemiseksi selkeästi ja avoimesti.

2. Kukin sopimuspuoli pyrkii varmistamaan, että virkamiehet ja viranomaiset avustavat ja neuvovat yleisöä tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

3. Kukin sopimuspuoli tunnustaa ja tukee asianmukaisesti yhteenliittymiä, järjestöjä tai ryhmiä, jotka edistävät ympäristönsuojelua, mukaan lukien terveyden suojeleminen, tämän pöytäkirjan mukaisesti.

4. Tämän pöytäkirjan määräykset eivät vaikuta sopimuspuolen oikeuteen ylläpitää tai ottaa käyttöön lisätoimenpiteitä, jotka liittyvät tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluviin asioihin.

5. Kukin sopimuspuoli edistää tämän pöytäkirjan tavoitteita asiaan liittyvissä kansainvälisissä päätöksentekoprosesseissa ja kansainvälisissä järjestöissä.

6. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti oikeuksiaan käyttäviä henkilöitä ei millään tavoin rankaista, vainota tai ahdistella heidän toimintansa vuoksi. Tämä määräys ei vaikuta kansallisten tuomioistuinten toimivaltaan määrätä kohtuulliset oikeudenkäyntikulut korvattavaksi.

7. Yleisö voi käyttää oikeuksiaan tämän pöytäkirjan sovellettavien määräysten mukaisesti ilman kansalaisuuteen, kansallisuuteen tai kotipaikkaan liittyvää syrjintää ja oikeushenkilön ollessa kyseessä ilman syrjintää sen perusteella, missä sillä on rekisteröity kotipaikka tai toiminnan tosiasiallinen keskuspaikka.

8. "The public" means one or more natural or legal persons and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups.

Article 3

General provisions

1. Each Party shall take the necessary legislative, regulatory and other appropriate measures to implement the provisions of this Protocol within a clear, transparent framework.

2. Each Party shall endeavour to ensure that officials and authorities assist and provide guidance to the public in matters covered by this Protocol.

3. Each Party shall provide for appropriate recognition of and support to associations, organizations or groups promoting environmental, including health, protection in the context of this Protocol.

4. The provisions of this Protocol shall not affect the right of a Party to maintain or introduce additional measures in relation to issues covered by this Protocol.

5. Each Party shall promote the objectives of this Protocol in relevant international decision-making processes and within the framework of relevant international organizations.

6. Each Party shall ensure that persons exercising their rights in conformity with the provisions of this Protocol shall not be penalized, persecuted or harassed in any way for their involvement. This provision shall not affect the powers of national courts to award reasonable costs in judicial proceedings.

7. Within the scope of the relevant provisions of this Protocol, the public shall be able to exercise its rights without discrimination as to citizenship, nationality or domicile and, in the case of a legal person, without discrimination as to where it has its registered seat or an effective centre of its activities.

4 artikla

Soveltamisalaan kuuluvat suunnitelmat ja ohjelmat

1. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että strateginen ympäristöarviointi tehdään sellaisista 2, 3 ja 4 kappaleessa tarkoitetuista suunnitelmista ja ohjelmista, joilla on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia, mukaan lukien terveysvaikutukset.

2. Strateginen ympäristöarviointi tehdään sellaisista suunnitelmista ja ohjelmista, jotka laaditaan maataloutta, metsätaloutta, kalastusta, energiaa, teollisuutta ja kaivostointia, liikennettä, aluekehittämistä, jätehuoltoa, vesitaloutta, televiestintää, matkailua, kaavoitusta tai maankäyttöä varten ja joissa määritetään puitteet I liitteessä lueteltujen ja muiden, II liitteessä lueteltujen kansallisen lainsäädännön mukaan ympäristövaikutusten arviointia edellyttävien hankkeiden tuleville lupa- tai hyväksymispäätöksille.

3. Muista kuin 2 kappaleessa tarkoitetuista suunnitelmista ja ohjelmista, joissa määritetään puitteet tuleville hankkeiden lupa- tai hyväksymispäätöksille, tehdään strateginen ympäristöarviointi, jos sopimuspuoli niin päättää 5 artiklan 1 kappaleen mukaisesti.

4. Sellaisista 2 kappaleessa tarkoitetuista suunnitelmista ja ohjelmista, joissa määrätään pienten alueiden käytöstä paikallisella tasolla, ja 2 kappaleessa tarkoitettujen suunnitelmien ja ohjelmien pienistä muutoksista tehdään strateginen ympäristöarviointi ainoastaan, jos sopimuspuoli niin päättää 5 artiklan 1 kappaleen mukaisesti.

5. Tämä pöytäkirja ei koske seuraavia suunnitelmia ja ohjelmia:

(a) yksinomaan maanpuolustusta tai siviilivalmiutta varten tehdyt suunnitelmat ja ohjelmat,

(b) rahoitus- tai talousarviosuunnitelmat ja -ohjelmat.

Article 4

Field of application concerning plans and programmes

1. Each Party shall ensure that a strategic environmental assessment is carried out for plans and programmes referred to in paragraphs 2, 3 and 4 which are likely to have significant environmental, including health, effects.

2. A strategic environmental assessment shall be carried out for plans and programmes which are prepared for agriculture, forestry, fisheries, energy, industry including mining, transport, regional development, waste management, water management, telecommunications, tourism, town and country planning or land use, and which set the framework for future development consent for projects listed in annex I and any other project listed in annex II that requires an environmental impact assessment under national legislation.

3. For plans and programmes other than those subject to paragraph 2 which set the framework for future development consent of projects, a strategic environmental assessment shall be carried out where a Party so determines according to article 5, paragraph 1.

4. For plans and programmes referred to in paragraph 2 which determine the use of small areas at local level and for minor modifications to plans and programmes referred to in paragraph 2, a strategic environmental assessment shall be carried out only where a Party so determines according to article 5, paragraph 1.

5. The following plans and programmes are not subject to this Protocol:

(a) Plans and programmes whose sole purpose is to serve national defence or civil emergencies;

(b) Financial or budget plans and programmes.

5 artikla

Seulonta

1. Kukin sopimuspuoli arvioi, onko 4 artiklan 3 ja 4 kappaleessa tarkoitetuilla suunnitelmilla ja ohjelmilla todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia, mukaan lukien terveysvaikutukset, joko tarkastelemalla niitä tapauskohtaisesti tai määrittelemällä suunnitelma- ja ohjelmatyyppejä taikka yhdistämällä nämä menetelmät. Tätä varten sopimuspuolet ottavat kaikissa tapauksissa huomioon III liitteessä mainitut perusteet.

2. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että sovellettaessa 1 kappaleessa tarkoitettuja menettelyjä kuullaan 9 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuja ympäristö- ja terveysviranomaisia.

3. Kukin sopimuspuoli pyrkii mahdollisuuksien mukaan antamaan yleisölle, jota asia koskee, tilaisuuden osallistua suunnitelmien ja ohjelmien seulontaan tämän artiklan mukaisesti.

4. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että 1 kappaleen mukaisen arvioinnin tulokset, mukaan lukien perustelut silloin kuin strategista ympäristöarviointia ei ole edellytetty, ovat hyvissä ajoin yleisön saatavilla joko julkisten ilmoitusten välityksellä tai muiden asianmukaisten keinojen, kuten sähköisten viestimien, välityksellä.

6 artikla

Ympäristöselostuksen sisällön määrittäminen

1. Kukin sopimuspuoli ottaa käyttöön järjestelyt ympäristöselostukseen 7 artiklan 2 kappaleen mukaisesti sisällytettävien asiaan liittyvien tietojen määrittämiseksi.

2. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että 9 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuja ympäristö- ja terveysviranomaisia kuullaan määrittäessä ympäristöselostukseen sisällytettäviä asiaan liittyviä tietoja.

3. Kukin sopimuspuoli pyrkii mahdollisuuksien mukaan antamaan yleisölle, jota

Article 5

Screening

1. Each Party shall determine whether plans and programmes referred to in article 4, paragraphs 3 and 4, are likely to have significant environmental, including health, effects either through a case-by-case examination or by specifying types of plans and programmes or by combining both approaches. For this purpose each Party shall in all cases take into account the criteria set out in annex III.

2. Each Party shall ensure that the environmental and health authorities referred to in article 9, paragraph 1, are consulted when applying the procedures referred to in paragraph 1 above.

3. To the extent appropriate, each Party shall endeavour to provide opportunities for the participation of the public concerned in the screening of plans and programmes under this article.

4. Each Party shall ensure timely public availability of the conclusions pursuant to paragraph 1, including the reasons for not requiring a strategic environmental assessment, whether by public notices or by other appropriate means, such as electronic media.

Article 6

Scoping

1. Each Party shall establish arrangements for the determination of the relevant information to be included in the environmental report in accordance with article 7, paragraph 2.

2. Each Party shall ensure that the environmental and health authorities referred to in article 9, paragraph 1, are consulted when determining the relevant information to be included in the environmental report.

3. To the extent appropriate, each Party shall endeavour to provide opportunities for

asia koskee, tilaisuuden osallistua ympäristöselostukseen sisällytettävien asiaan liittyvien tietojen määrittämiseen.

7 artikla

Ympäristöselostus

1. Kukin sopimuspuoli varmistaa ympäristöselostuksen laatimisen sellaisten suunnitelmien ja ohjelmien osalta, joista tehdään strateginen ympäristöarviointi.

2. Ympäristöselostuksessa määritetään, selitetään ja arvioidaan 6 artiklassa tarkoitettun ympäristöselostuksen sisällön perusteella ne merkittävät ympäristövaikutukset, mukaan lukien terveysvaikutukset, joita suunnitelman tai ohjelman ja sen kohtuullisten vaihtoehtojen toteuttamisella todennäköisesti on. Selostukseen on sisällytettävä sellaiset IV liitteessä mainitut tiedot, joita voidaan kohtuudella vaatia ottaen huomioon

(a) kulloinkin tietämys ja arviointin menetelmät,

(b) suunnitelman tai ohjelman sisältö ja yksityiskohtaisuus ja sitä koskevan päätöksentekoprosessin vaihe,

(c) yleisön edut ja

(d) päättävän elimen tiedontarpeet.

3. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että ympäristöselostukset ovat riittävän hyvälaatuisia tämän pöytäkirjan vaatimusten täyttämiseksi.

8 artikla

Yleisön osallistuminen

1. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että yleisöllä on mahdollisuus osallistua aikaisessa vaiheessa, sopivana ajankohtana ja tehokkaasti suunnitelmien ja ohjelmien strategiseen ympäristöarviointiin kaikkien vaihtoehtojen ollessa avoinna.

2. Kukin sopimuspuoli varmistaa sähköisten viestinten avulla tai muulla asianmukaisella tavalla, että suunnitelma- tai ohjelmaluonnos ja ympäristöselostus ovat hyvissä ajoin yleisön saatavilla.

3. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että 1 ja

the participation of the public concerned when determining the relevant information to be included in the environmental report.

Article 7

Environmental report

1. For plans and programmes subject to strategic environmental assessment, each Party shall ensure that an environmental report is prepared.

2. The environmental report shall, in accordance with the determination under article 6, identify, describe and evaluate the likely significant environmental, including health, effects of implementing the plan or programme and its reasonable alternatives. The report shall contain such information specified in annex IV as may reasonably be required, taking into account:

(a) Current knowledge and methods of assessment;

(b) The contents and the level of detail of the plan or programme and its stage in the decision-making process;

(c) The interests of the public; and

(d) The information needs of the decision-making body.

3. Each Party shall ensure that environmental reports are of sufficient quality to meet the requirements of this Protocol.

Article 8

Public participation

1. Each Party shall ensure early, timely and effective opportunities for public participation, when all options are open, in the strategic environmental assessment of plans and programmes.

2. Each Party, using electronic media or other appropriate means, shall ensure the timely public availability of the draft plan or programme and the environmental report.

3. Each Party shall ensure that the public

4 kappaleen soveltamiseksi määritetään se yleisö, jota asia koskee, mukaan lukien asiaan liittyvät kansalaisjärjestöt.

4. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että 3 kappaleessa tarkoitettulla yleisöllä on tilaisuus ilmaista mielipiteensä suunnitelma- tai ohjelmaluonnoksesta ja ympäristöselostuksesta kohtuullisessa ajassa.

5. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että tietojen antamiseksi yleisölle ja niiden yleisön jäsenten kuulemiseksi, joita asia koskee, päätetään yksityiskohtaisista järjestelyistä, joista tiedotetaan julkisesti. Tätä varten kukin sopimuspuoli ottaa soveltuvin osin huomioon V liitteessä luetellut tiedot.

9 artikla

Ympäristö- ja terveysviranomaisten kuuleminen

1. Kukin sopimuspuoli nimeää kuultavat viranomaiset, joita suunnitelman tai ohjelman toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien terveysvaikutukset, todennäköisesti koskevat niiden erityisten ympäristö- tai terveysasioihin liittyvien tehtävien vuoksi.

2. Suunnitelma- tai ohjelmaluonnos ja ympäristöselostus saatetaan 1 kappaleessa tarkoitettujen viranomaisten käyttöön.

3. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että 1 kappaleessa tarkoitetuille viranomaisille annetaan aikaisessa vaiheessa, sopivana ajankohtana ja tehokkaasti tilaisuus ilmaista mielipiteensä suunnitelma- tai ohjelmaluonnoksesta ja ympäristöselostuksesta.

4. Kukin sopimuspuoli päättää yksityiskohtaisista järjestelyistä tietojen antamiseksi 1 kappaleessa tarkoitetuille ympäristö- ja terveysviranomaisille sekä näiden kuulemiseksi.

10 artikla

Valtioiden väliset neuvottelut

1. Jos aiheuttajaosapuoli katsoo, että suunnitelman tai ohjelman toteuttamisella on todennäköisesti merkittäviä valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia, mu-

concerned, including relevant non-governmental organizations, is identified for the purposes of paragraphs 1 and 4.

4. Each Party shall ensure that the public referred to in paragraph 3 has the opportunity to express its opinion on the draft plan or programme and the environmental report within a reasonable time frame.

5. Each Party shall ensure that the detailed arrangements for informing the public and consulting the public concerned are determined and made publicly available. For this purpose, each Party shall take into account to the extent appropriate the elements listed in annex V.

Article 9

Consultation with environmental and health authorities

1. Each Party shall designate the authorities to be consulted which, by reason of their specific environmental or health responsibilities, are likely to be concerned by the environmental, including health, effects of the implementation of the plan or programme.

2. The draft plan or programme and the environmental report shall be made available to the authorities referred to in paragraph 1.

3. Each Party shall ensure that the authorities referred to in paragraph 1 are given, in an early, timely and effective manner, the opportunity to express their opinion on the draft plan or programme and the environmental report.

4. Each Party shall determine the detailed arrangements for informing and consulting the environmental and health authorities referred to in paragraph 1.

Article 10

Transboundary consultations

1. Where a Party of origin considers that the implementation of a plan or programme is likely to have significant transboundary environmental, including health, effects or

kaan lukien terveysvaikutukset, tai jos sopimuspuoli, johon todennäköisesti kohdistuu merkittäviä vaikutuksia, sitä pyytää, aiheuttajaosapuoli ilmoittaa vaikutuksista kohdeosapuolelle mahdollisimman aikaisin ennen suunnitelman tai ohjelman hyväksymistä.

2. Edellä tarkoitetun ilmoituksen on sisällettävä muun muassa

(a) suunnitelma- tai ohjelmaluonnos ja ympäristöselostus sekä tiedot sen mahdollisista valtioiden rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista, mukaan lukien terveysvaikutukset, ja

(b) tiedot päätöksentekomenettelystä, mukaan lukien maininta kohtuullisesta määräajasta huomautusten esittämiselle.

3. Kohdeosapuoli ilmoittaa ilmoituksessa mainitussa määräajassa aiheuttajaosapuolelle, haluaako se neuvotella ennen suunnitelman tai ohjelman hyväksymistä, ja jos se niin ilmoittaa, kyseiset sopimuspuolet aloittavat neuvottelut suunnitelman tai ohjelman toteuttamisen todennäköisistä valtioiden rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista, mukaan lukien terveysvaikutukset, sekä haitallisten vaikutusten estämiseksi, vähentämiseksi ja lieventämiseksi suunnitelluista toimenpiteistä.

4. Jos edellä tarkoitettuja neuvotteluja käydään, kyseiset sopimuspuolet sopivat yksityiskohtaisista järjestelyistä sen varmistamiseksi, että yleisölle, jota asia koskee, ja kohdeosapuolen 9 artiklan 1 kappaleessa tarkoitetuille viranomaisille ilmoitetaan suunnitelma- tai ohjelmaluonnoksesta ja ympäristöselostuksesta ja annetaan tilaisuus esittää siitä mielipiteensä kohtuullisessa ajassa.

11 artikla

Päätös

1. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että suunnitelmaa tai ohjelmaa hyväksyttäessä otetaan asianmukaisesti huomioon

(a) ympäristöselostuksen johtopäätökset,

(b) ympäristöselostuksessa määritettyjen haitallisten vaikutusten estämiseksi, vähen-

where a Party likely to be significantly affected so requests, the Party of origin shall as early as possible before the adoption of the plan or programme notify the affected Party.

2. This notification shall contain, inter alia:

(a) The draft plan or programme and the environmental report including information on its possible transboundary environmental, including health, effects; and

(b) Information regarding the decision-making procedure, including an indication of a reasonable time schedule for the transmission of comments.

3. The affected Party shall, within the time specified in the notification, indicate to the Party of origin whether it wishes to enter into consultations before the adoption of the plan or programme and, if it so indicates, the Parties concerned shall enter into consultations concerning the likely transboundary environmental, including health, effects of implementing the plan or programme and the measures envisaged to prevent, reduce or mitigate adverse effects.

4. Where such consultations take place, the Parties concerned shall agree on detailed arrangements to ensure that the public concerned and the authorities referred to in article 9, paragraph 1, in the affected Party are informed and given an opportunity to forward their opinion on the draft plan or programme and the environmental report within a reasonable time frame.

Article 11

Decision

1. Each Party shall ensure that when a plan or programme is adopted due account is taken of:

(a) The conclusions of the environmental report;

(b) The measures to prevent, reduce or mitigate the adverse effects identified in the

tämiseksi tai lieventämiseksi suunnitellut toimenpiteet ja

(c) 8—10 artiklan mukaisesti vastaanotetut huomautukset.

2. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että suunnitelmaa tai ohjelmaa hyväksyttäessä yleisölle, 9 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuille viranomaisille ja 10 artiklan mukaisesti kuulluille sopimuspuolille ilmoitetaan sen hyväksymisestä ja että niiden saatavilla on suunnitelma tai ohjelma sekä selostus, jossa todetaan tiivistäen, miten ympäristönäkökohdat, mukaan lukien terveystieteiden näkökohdat, on sisällytetty suunnitelmaan tai ohjelmaan, miten 8—10 artiklan mukaisesti vastaanotetut huomautukset on otettu huomioon ja millä perusteilla suunnitelma tai ohjelma on hyväksytty ottaen huomioon harkitut järkevät vaihtoehdot.

12 artikla

Seuranta

1. Kukin sopimuspuoli seuraa 11 artiklan mukaisesti hyväksytyjen suunnitelmien ja ohjelmien toteuttamisen merkittäviä ympäristövaikutuksia, mukaan lukien terveysvaikutukset, muun muassa tunnistaakseen aikaisessa vaiheessa ennakoimattomat haitalliset vaikutukset ja voidakseen ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin.

2. Suoritettujen seurannan tulokset annetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti 9 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen viranomaisten ja yleisön saataville.

13 artikla

Toimintaperiaatteet ja säädökset

1. Kukin sopimuspuoli pyrkii varmistamaan, että ympäristönäkökohdat, mukaan lukien terveystieteiden näkökohdat, otetaan huomioon ja sisällytetään mahdollisuuksien mukaan sellaisten kansallisten toimintaperiaatte- ja säädösehdotusten valmisteluun, joilla on todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia ympäristöön, mukaan lukien terveysvaikutukset.

2. Tämän artiklan 1 kappaletta sovelletta-

environmental report; and

(c) The comments received in accordance with articles 8 to 10.

2. Each Party shall ensure that, when a plan or programme is adopted, the public, the authorities referred to in article 9, paragraph 1, and the Parties consulted according to article 10 are informed, and that the plan or programme is made available to them together with a statement summarizing how the environmental, including health, considerations have been integrated into it, how the comments received in accordance with articles 8 to 10 have been taken into account and the reasons for adopting it in the light of the reasonable alternatives considered.

Article 12

Monitoring

1. Each Party shall monitor the significant environmental, including health, effects of the implementation of the plans and programmes, adopted under article 11 in order, inter alia, to identify, at an early stage, unforeseen adverse effects and to be able to undertake appropriate remedial action.

2. The results of the monitoring undertaken shall be made available, in accordance with national legislation, to the authorities referred to in article 9, paragraph 1, and to the public.

Article 13

Policies and legislation

1. Each Party shall endeavour to ensure that environmental, including health, concerns are considered and integrated to the extent appropriate in the preparation of its proposals for policies and legislation that are likely to have significant effects on the environment, including health.

2. In applying paragraph 1, each Party

essa kukin sopimuspuoli ottaa huomioon tämän pöytäkirjan asiaan kuuluvat periaatteet ja osatekijät.

3. Kukin sopimuspuoli päättää tarvittaessa käytännön järjestelyistä ympäristönäkökohtien, mukaan lukien terveysnäkökohdat, huomioon ottamiseksi ja sisällyttämiseksi toimintaperiaate- ja säädösehdotusten valmisteluun 1 kappaleen mukaisesti, ottaen huomioon päätöksenteon avoimuuden tarpeen.

4. Kukin sopimuspuoli raportoi tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimivalle yleissopimuksen sopimuspuolten kokoukselle tämän artiklan soveltamises- taan.

14 artikla

Pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimiva yleissopimuksen sopimuspuolten kokous

1. Yleissopimuksen sopimuspuolten kokous toimii tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena. Ensimmäinen tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimiva yleissopimuksen sopimuspuolten kokous kutsutaan koolle viimeistään vuoden kuluttua tämän pöytäkirjan voimaantulopäivästä ja yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksen yhteydessä, jos tämä kokous on kyseisen kauden aikana. Myöhemmät tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimivat yleissopimuksen sopimuspuolten kokoukset pidetään yleissopimuksen sopimuspuolten kokousten yhteydessä, jollei tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimiva yleissopimuksen sopimuspuolten kokous toisin päättä.

2. Yleissopimuksen sopimuspuolet, jotka eivät ole tämän pöytäkirjan sopimuspuolina, voivat osallistua tarkkailijoina tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimivan yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksen istuntoihin. Yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksen toimiessa tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena tämän pöytäkirjan mukaisia päätöksiä tekevät ainoastaan tämän pöytäkirjan sopimuspuolet.

shall consider the appropriate principles and elements of this Protocol.

3. Each Party shall determine, where appropriate, the practical arrangements for the consideration and integration of environmental, including health, concerns in accordance with paragraph 1, taking into account the need for transparency in decision-making.

4. Each Party shall report to the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol on its application of this article.

Article 14

The Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to the protocol

1. The Meeting of the Parties to the Convention shall serve as the Meeting of the Parties to this Protocol. The first meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall be convened not later than one year after the date of entry into force of this Protocol, and in conjunction with a meeting of the Parties to the Convention, if a meeting of the latter is scheduled within that period. Subsequent meetings of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall be held in conjunction with meetings of the Parties to the Convention, unless otherwise decided by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol.

2. Parties to the Convention which are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any session of the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol. When the Meeting of the Parties to the Convention serves as the Meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by the Parties to this Protocol.

3. Yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksen toimiessa tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena sopimuspuolten kokouksen puheenjohtajiston jäsen, joka edustaa sellaista yleissopimuksen sopimuspuolta, joka ei kyseisenä ajankohtana ole tämän pöytäkirjan sopimuspuolena, korvataan toisella jäsenellä, jonka tämän pöytäkirjan sopimuspuolet valitsevat keskuudessaan.

4. Tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimiva yleissopimuksen sopimuspuolten kokous tarkastelee säännöllisesti tämän pöytäkirjan täytäntöönpanoa, ja tätä varten se

(a) tarkastelee strategista ympäristöarviointia koskevia toimintaperiaatteita ja menetelmällisiä lähestymistapoja tarkoituksena parantaa edelleen tässä pöytäkirjassa määritetyt menettelyt,

(b) vaihtaa tietoja strategisessa ympäristöarvioinnissa ja tämän pöytäkirjan täytäntöönpanossa saaduista kokemuksista,

(c) hyödyntää tarvittaessa sellaisten toimivaltaisten elinten palveluja ja yhteistyötä, joilla on tämän pöytäkirjan tavoitteiden saavuttamiseen liittyvää asiantuntemusta,

(d) asettaa sellaiset apuelimet, joita se katsoo tarvittavan tämän pöytäkirjan täytäntöönpanoa varten,

(e) tarvittaessa käsittelee ja hyväksyy ehdotuksia tämän pöytäkirjan muutoksiksi, ja

(f) harkitsee ja toteuttaa sellaisia lisätoimia, mukaan lukien tämän pöytäkirjan ja yleissopimuksen mukaisesti yhteisesti toteutettavat toimet, joita voidaan tarvita tämän pöytäkirjan tavoitteiden saavuttamiseksi.

5. Yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksen menettelytapasääntöjä sovelletaan soveltuvin osin tämän pöytäkirjan osalta, jollei tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimiva yleissopimuksen sopimuspuolten kokous yksimielisesti toisin päätä.

6. Tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimiva yleissopimuksen sopimuspuolten kokous käsittelee ja hyväksyy ensimmäisessä istunnossaan yksityiskohtaiset säännöt yleissopimuksen noudattamisen

3. When the Meeting of the Parties to the Convention serves as the Meeting of the Parties to this Protocol, any member of the Bureau of the Meeting of the Parties representing a Party to the Convention that is not, at that time, a Party to this Protocol shall be replaced by another member to be elected by and from amongst the Parties to this Protocol.

4. The Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall keep under regular review the implementation of this Protocol and, for this purpose, shall:

(a) Review policies for and methodological approaches to strategic environmental assessment with a view to further improving the procedures provided for under this Protocol;

(b) Exchange information regarding experience gained in strategic environmental assessment and in the implementation of this Protocol;

(c) Seek, where appropriate, the services and cooperation of competent bodies having expertise pertinent to the achievement of the purposes of this Protocol;

(d) Establish such subsidiary bodies as it considers necessary for the implementation of this Protocol;

(e) Where necessary, consider and adopt proposals for amendments to this Protocol; and

(f) Consider and undertake any additional action, including action to be carried out jointly under this Protocol and the Convention, that may be required for the achievement of the purposes of this Protocol.

5. The rules of procedure of the Meeting of the Parties to the Convention shall be applied *mutatis mutandis* under this Protocol, except as may otherwise be decided by consensus by the Meeting of the Parties serving as the Meeting of the Parties to this Protocol.

6. At its first meeting, the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall consider and adopt the modalities for applying the procedure for the review of compli-

arviointimenettelyn soveltamisesta tähän pöytäkirjaan.

7. Kukin sopimuspuoli ilmoittaa tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimivan yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksen määräämin väliajoin pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimivalle yleissopimuksen sopimuspuolten kokoukselle toimenpiteistä, jotka ne ovat toteuttaneet pöytäkirjan täytäntöönpanoa varten.

15 artikla

Suhde muihin kansainvälisiin sopimuksiin

Tämän pöytäkirjan määräykset eivät vaikuta valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission yleissopimuksen ja tiedon saannista, kansalaisten osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn yleissopimuksen määräysten soveltamiseen.

16 artikla

Äänioikeus

1. Kullakin tämän pöytäkirjan sopimuspuolella on yksi ääni, 2 kappaleessa tarkoitettua tapausta lukuun ottamatta.

2. Alueellisilla taloudellisen yhdentymisen järjestöillä on niiden toimivaltaan kuuluvista asioista äänestettäessä yhtä monta ääntä kuin niillä on tämän pöytäkirjan sopimuspuolina olevia jäsenvaltioita. Nämä järjestöt eivät käytä äänioikeuttaan, jos niiden jäsenvaltiot käyttävät omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

17 artikla

Sihteeristö

Yleissopimuksen 13 artiklalla perustettu sihteeristö toimii tämän pöytäkirjan sihteeristönä, ja sihteeristön tehtäviä koskevaa yleissopimuksen 13 artiklan (a)—(c) kappaletta sovelletaan tarvittavin muutoksin tähän pöytäkirjaan.

ance with the Convention to this Protocol.

7. Each Party shall, at intervals to be determined by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol, report to the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to the Protocol on measures that it has taken to implement the Protocol.

Article 15

Relationship to other international agreements

The relevant provisions of this Protocol shall apply without prejudice to the UNECE Conventions on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context and on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters.

Article 16

Right to vote

1. Except as provided for in paragraph 2 below, each Party to this Protocol shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to this Protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 17

Secretariat

The secretariat established by article 13 of the Convention shall serve as the secretariat of this Protocol and article 13, paragraphs (a) to (c), of the Convention on the functions of the secretariat shall apply mutatis mutandis to this Protocol.

18 artikla

Liitteet

Tämän pöytäkirjan liitteet ovat sen erottamaton osa.

19 artikla

Pöytäkirjan muutokset

1. Sopimuspuoli voi ehdottaa muutoksia tähän pöytäkirjaan.

2. Jollei 3 kappaleesta muuta johdu, tämän pöytäkirjan muutoksiin sovelletaan tarvittavin muutoksin yleissopimuksen 14 artiklan 2—5 kappaleessa määrättyä yleissopimuksen muutosten ehdottamista, hyväksymistä ja voimaantuloa koskevaa menettelyä.

3. Tätä pöytäkirjaa sovellettaessa kolme neljäsosaa sopimuspuolista, joka on edellytyksenä sille, että muutos tulee voimaan sen ratifioineiden tai hyväksyneiden sopimuspuolten osalta, lasketaan muutoksen hyväksymisajankohdan mukaisesta sopimuspuolten lukumäärästä.

20 artikla

Riitojen ratkaiseminen

Tähän pöytäkirjaan sovelletaan tarvittavin muutoksin yleissopimuksen 15 artiklan määräyksiä riitojen ratkaisemisesta.

21 artikla

Allekirjoittaminen

Tämä pöytäkirja on avoinna allekirjoittamista varten Kiovassa (Ukrainassa) 21 päivästä 23 päivään toukokuuta 2003 ja sen jälkeen Yhdistyneiden kansakuntien päämajassa New Yorkissa 31 päivään joulukuuta 2003 valtioille, jotka ovat Euroopan talouskomission jäseniä, ja valtioille, joilla on Euroopan talouskomissiossa 28 päivänä maaliskuuta 1947 annetun talous- ja sosiaalineuvoston päätöslauselman 36 (IV) 8 ja 11 kappaleen mukainen neuvoa-antava asema,

Article 18

Annexes

The annexes to this Protocol shall constitute an integral part thereof.

Article 19

Amendments to the protocol

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.

2. Subject to paragraph 3, the procedure for proposing, adopting and the entry into force of amendments to the Convention laid down in paragraphs 2 to 5 of article 14 of the Convention shall apply, mutatis mutandis, to amendments to this Protocol.

3. For the purpose of this Protocol, the three fourths of the Parties required for an amendment to enter into force for Parties having ratified, approved or accepted it, shall be calculated on the basis of the number of Parties at the time of the adoption of the amendment.

Article 20

Settlement of disputes

The provisions on the settlement of disputes of article 15 of the Convention shall apply mutatis mutandis to this Protocol.

Article 21

Signature

This Protocol shall be open for signature at Kiev (Ukraine) from 21 to 23 May 2003 and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 31 December 2003, by States members of the Economic Commission for Europe as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraphs 8 and 11 of Economic and Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration

sekä alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille, jotka koostuvat Euroopan talouskomission jäseninä olevista täysivaltaisista valtioista ja joille niiden jäsenvaltiot ovat siirtäneet toimivaltaa tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, mukaan lukien toimivalta tehdä näitä asioita koskevia sopimuksia.

22 artikla

Tallettaja

Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri toimii tämän pöytäkirjan tallettajana.

23 artikla

Ratifiointi, hyväksyminen ja liittyminen

1. Tämän pöytäkirjan 21 artiklassa tarkoitettujen pöytäkirjan allekirjoittaneiden valtioiden ja alueellisten taloudellisen yhdentymisen järjestöjen on ratifioitava tai hyväksyttävä tämä pöytäkirja.

2. Tämä pöytäkirja on avoinna liittymistä varten 1 päivästä tammikuuta 2004 21 artiklassa tarkoitetuille valtioille ja alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille.

3. Muu kuin 2 kappaleessa tarkoitettu valtio, joka on Yhdistyneiden Kansakuntien jäsen, voi liittyä pöytäkirjaan, jos pöytäkirjan sopimuspuolten kokouksena toimiva yleis-sopimuksen sopimuspuolten kokous sen hyväksyy.

4. Kaikki tämän pöytäkirjan mukaiset velvoitteet sitovat 21 artiklassa tarkoitettua alueellista taloudellisen yhdentymisen järjestöä, josta tulee tämän pöytäkirjan sopimuspuoli minkään sen jäsenvaltion olematta sopimuspuolena. Jos yksi tai useampi tällaisen järjestön jäsenvaltio on tämän pöytäkirjan sopimuspuolena, järjestö ja sen jäsenvaltiot päättävät vastuustaan tämän pöytäkirjan mukaisten velvoitteiden täyttämisen osalta. Tällaisissa tapauksissa järjestö ja jäsenvaltiot eivät voi käyttää tämän pöytäkirjan mukaisia oikeuksia samanaikaisesti.

5. Tämän pöytäkirjan 21 artiklassa tarkoi-

organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred competence over matters governed by this Protocol, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 22

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Protocol.

Article 23

Ratification, acceptance, approval and accession

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations referred to in article 21.

2. This Protocol shall be open for accession as from 1 January 2004 by the States and regional economic integration organizations referred to in article 21.

3. Any other State, not referred to in paragraph 2 above, that is a Member of the United Nations may accede to the Protocol upon approval by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to the Protocol.

4. Any regional economic integration organization referred to in article 21 which becomes a Party to this Protocol without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. If one or more of such an organization's member States is a Party to this Protocol, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and its member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.

5. In their instruments of ratification, ac-

tetut alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt ilmoittavat ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjoissaan tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvia asioita koskevan toimivaltansa laajuuden. Nämä järjestöt ilmoittavat myös tallettajalle toimivaltansa laajuuden merkittävistä muutoksista.

24 artikla

Voimaantulo

1. Tämä pöytäkirja tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona kuudestoista ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirja on talletettu.

2. Tämän pöytäkirjan 21 artiklassa tarkoitettua alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön tallettamaa asiakirjaa ei lasketa erikseen tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuun lukumäärään tällaisen järjestön jäsenvaltioiden tallettamien asiakirjojen lisäksi.

3. Jokaisen sellaisen 21 artiklassa tarkoitettua valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön osalta, joka ratifioi tai hyväksyy tämän pöytäkirjan taikka liittyy siihen kuudennentoista ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tallettamisen jälkeen, pöytäkirja tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona kyseinen valtio tai järjestö on tallettanut ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa.

4. Tätä pöytäkirjaa sovelletaan suunnitelmiin, ohjelmiin, toimintaperiaatteisiin ja säädöksiin, joiden ensimmäinen virallinen valmisteluasiakirja valmistuu sen päivän jälkeen, jona tämä pöytäkirja tulee voimaan. Jos suunnitelman, ohjelman, toimintaperiaatteiden tai säädösten valmistelua suunnitellaan sellaisen sopimuspuolen lainkäyttövallan puitteissa, jota koskevat 3 kappaleen määräykset, tätä pöytäkirjaa sovelletaan niihin suunnitelmiin, ohjelmiin, toimintaperiaatteisiin ja säädöksiin, joiden ensimmäinen virallinen valmisteluasiakirja valmistuu sen päivän jälkeen, jona tämä pöytäkirja tulee voimaan kyseisen sopimuspuolen osalta.

ceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in article 21 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depository of any relevant modification to the extent of their competence.

Article 24

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization referred to in article 21 shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or regional economic integration organization referred to in article 21 which ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. This Protocol shall apply to plans, programmes, policies and legislation for which the first formal preparatory act is subsequent to the date on which this Protocol enters into force. Where the Party under whose jurisdiction the preparation of a plan, programme, policy or legislation is envisaged is one for which paragraph 3 applies, this Protocol shall apply to plans, programmes, policies and legislation for which the first formal preparatory act is subsequent to the date on which this Protocol comes into force for that Party.

25 artikla

Irtisanominen

Sopimuspuoli voi milloin tahansa neljän vuoden kuluttua päivästä, jona tämä pöytäkirja on tullut voimaan kyseisen sopimuspuolen osalta, irtisanoa pöytäkirjan ilmoittamalla asiasta kirjallisesti tallettajalle. Irtisanominen tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona tallettaja on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen. Irtisanominen ei vaikuta 5—9 artiklan eikä 11 ja 13 artiklan soveltamiseen jo aloitetun tämän pöytäkirjan mukaisen strategisen ympäristöarvioinnin osalta eikä 10 artiklan soveltamiseen sellaisen ilmoituksen tai pyynnön osalta, joka on tehty ennen irtisanomisen voimaantuloa.

26 artikla

Todistusvoimaiset tekstit

Tämän pöytäkirjan alkuperäiskappale, jonka englannin-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Kiovassa (Ukrainassa) 21 päivänä toukokuuta 2003.

Article 25

Withdrawal

At any time after four years from the date on which this Protocol has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary. Any such withdrawal shall not affect the application of articles 5 to 9, 11 and 13 with respect to a strategic environmental assessment under this Protocol which has already been started, or the application of article 10 with respect to a notification or request which has already been made, before such withdrawal takes effect.

Article 26

Authentic texts

The original of this Protocol, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

Done at Kiev (Ukraine), this twenty-first day of May, two thousand and three.

LIITE I**luettelo 4 artiklan 2 kappaleessa tarkoitettua hankkeista**

1. Öljynjalostamot (lukuun ottamatta yrityksiä, jotka jalostavat raakaöljystä ainoastaan voiteluaineita) sekä laitokset, jotka kaasuttavat ja nesteyttävät kivihiiltä tai öljyliusketta vähintään 500 tonnia päivässä.

2. Lämpövoimalaitokset ja muut polttolaitokset, joiden lämmöntuotto on vähintään 300 megawattia, sekä ydinvoimalaitokset ja muut ydinreaktorit (lukuun ottamatta halkemis- ja hyötämiskelpoisten aineiden tuotantoon ja konversioon tarkoitettuja tutkimuslaitoksia, joiden suurin jatkuva lämpöteho on enintään 1 kilowatti).

3. Laitokset, jotka on suunniteltu yksinomaan ydinpolttoaineiden tuotantoon tai rikastamiseen, säteilytettyjen ydinpolttoaineiden jälleenkäsittelyyn tai radioaktiivisen jätteen varastointiin, loppusijoitukseen ja käsittelyyn.

4. Suuret valuraudan ja teräksen alkusulatukseen ja ei-rautametallien tuotantoon tarkoitetut laitokset.

5. Asbestin louhintalaitokset sekä laitokset, joissa käsitellään ja muunnetaan asbestia ja asbestia sisältäviä tuotteita, jos niissä tuotetaan: asbestisementistä valmistettuja lopputuotteita yli 20 000 tonnia vuodessa; asbestia kitkapintamateriaalissa sisältäviä lopputuotteita yli 50 tonnia vuodessa; muita tuotteita, joissa käytetään asbestia, yli 200 tonnia vuodessa.

6. Kemianteollisuuden laitoskombinaatit.

7. Moottoriteiden, moottoriliikenneteiden*) ja kaukoliikenteen rautateiden rakentaminen sekä sellaisten lentoasemien**) rakentaminen, joiden pääkiitorata on vähintään 2 100 metriä pitkä.

8. Halkaisijaltaan suuret öljy- ja kaasuputket.

9. Kauppasatamat sekä sisävesiväylät ja -satamat, joihin pääsevät yli 1 350 tonnin alukset.

10. Myrkyllisten jätteiden ja ongelmajätteiden polttamiseen, kemialliseen käsitte-

ANNEX I**list of projects as referred to in article 4, paragraph 2**

1. Crude oil refineries (excluding undertakings manufacturing only lubricants from crude oil) and installations for the gasification and liquefaction of 500 metric tons or more of coal or bituminous shale per day.

2. Thermal power stations and other combustion installations with a heat output of 300 megawatts or more and nuclear power stations and other nuclear reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials, whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load).

3. Installations solely designed for the production or enrichment of nuclear fuels, for the reprocessing of irradiated nuclear fuels or for the storage, disposal and processing of radioactive waste.

4. Major installations for the initial smelting of cast-iron and steel and for the production of non-ferrous metals.

5. Installations for the extraction of asbestos and for the processing and transformation of asbestos and products containing asbestos: for asbestos-cement products, with an annual production of more than 20,000 metric tons of finished product; for friction material, with an annual production of more than 50 metric tons of finished product; and for other asbestos utilization of more than 200 metric tons per year.

6. Integrated chemical installations.

7. Construction of motorways, express roads*) and lines for long-distance railway traffic and of airports**) with a basic runway length of 2,100 metres or more.

8. Large-diameter oil and gas pipelines.

9. Trading ports and also inland waterways and ports for inland-waterway traffic which permit the passage of vessels of over 1,350 metric tons.

10. Waste-disposal installations for the incineration, chemical treatment or landfill

lyyn tai kaatopaikalle sijoittamiseen tarkoitettut käsittelylaitokset.

11. Suuret padot ja tekoaltaat.

12. Pohjaveden otto, jos vettä otetaan vähintään 10 miljoonaa kuutiometriä vuodessa.

13. Massan ja paperin valmistus, jos valmistetaan vähintään 200 tonnia ilma-kuivattua massaa tai paperia päivässä.

14. Suurimittainen kaivostoiminta, metallimalmien tai kivihiilen paikalla tapahtuva rikastaminen ja käsittely.

15. Merellä tapahtuva hiilivedyn tuotanto.

16. Suuret öljyn sekä petrokemiallisten ja muiden kemiallisten tuotteiden varastointirakenteet.

17. Puuston pysyvä poistaminen laajoilta alueilta.

*) Tässä pöytäkirjassa "moottoritie" tarkoittaa tietä, joka on erityisesti suunniteltu ja rakennettu moottoriajoneuvoliikennettä varten ja jolle sen varrella olevilta kiinteistöiltä ei ole välittömiä liittymiä ja

(a) jolla on, yksittäisiä alueita lukuun ottamatta tai muutoin kuin tilapäisesti, molempiin ajosuuntiin kulkevat ajoradat, jotka erotetaan toisistaan joko maa-alueella, jota ei ole tarkoitettu liikenteelle, tai poikkeustapauksissa jollain muulla tavalla,

(b) joka ei risteä samassa tasossa minkään tien, rautatien, raitiotien tai jalankulkutien kanssa,

(c) jonka on erityisesti osoitettu olevan moottoritie,

- "moottoriliikennetie" tarkoittaa tietä, joka on varattu moottoriliikenteelle ja jolle päästään vain eritasoliittymistä tai valvotuista liittymistä ja jolla erityisesti pysähtyminen ja pysäköinti on kielletty käytössä olevilla ajoradoilla.

**) Tässä pöytäkirjassa "lentoasema" tarkoittaa lentoasemaa, joka on kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön perustamisesta vuonna 1944 tehdyn Chicagon yleissopimuksen määritelmän mukainen (liite 14).

of toxic and dangerous wastes.

11. Large dams and reservoirs.

12. Groundwater abstraction activities in cases where the annual volume of water to be abstracted amounts to 10 million cubic metres or more.

13. Pulp and paper manufacturing of 200 air-dried metric tons or more per day.

14. Major mining, on-site extraction and processing of metal ores or coal.

15. Offshore hydrocarbon production.

16. Major storage facilities for petroleum, petrochemical and chemical products.

17. Deforestation of large areas.

*) For the purposes of this Protocol:

- "Motorway" means a road specially designed and built for motor traffic, which does not serve properties bordering on it, and which:

(a) Is provided, except at special points or temporarily, with separate carriageways for the two directions of traffic, separated from each other by a dividing strip not intended for traffic or, exceptionally, by other means;

(b) Does not cross at level with any road, railway or tramway track, or footpath; and

(c) Is specially sign posted as a motorway.

- "Express road" means a road reserved for motor traffic accessible only from interchanges or controlled junctions and on which, in particular, stopping and parking are prohibited on the running carriageway(s).

**) For the purposes of this Protocol, "airport" means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

LIITE II**muut 4 artiklan 2 kappaleessa tarkoitetut hankkeet**

1. Maaseudun maanomistussuhteita muuttavat hankkeet.
2. Hankkeet viljelemättömän maan tai osaksi luonnontilassa olevien alueiden ottamiseksi voimaperäiseen maatalouskäyttöön.
3. Maatalouden vesihuoltohankkeet, mukaan lukien kastelu- ja ojitushankkeet.
4. Karjan tehokasvatukseen tarkoitetut laitokset (mukaan lukien siipikarja).
5. Metsittäminen ja metsänhakuu maan käyttötarkoituksen muuttamiseksi.
6. Kalan tehoviljely.
7. Ydinvoimalat ja muut ydinreaktorit *), mukaan lukien näiden ydinvoimaloiden tai reaktorien purkaminen tai käytöstä poistaminen (lukuun ottamatta halkeamis- ja hyötämiskelpoisten aineiden tuotantoon ja konversioon tarkoitettuja tutkimuslaitoksia, joiden suurin jatkuva lämpöteho on enintään 1 kilowatti), jollei niitä mainita liitteessä I.
8. Jännitteeltään vähintään 220 kilovoltin ja pituudeltaan yli 15 kilometrin mittaisten maanpäällisten voimajohtojen rakentaminen ja muut hankkeet sähköenergian siirtämiseksi ilma-kaapeleilla.
9. Sähkön, höyryn ja kuuman veden teolliset tuotantolaitokset.
10. Kaasun, höyryn ja kuuman veden siirrossa tarvittavat teolliset laitokset.
11. Fossiilisten polttoaineiden ja maakaasun maanpäällinen varastointi.
12. Palavien kaasujen maanalainen varastointi.
13. Kivi- ja ruskohiilen teollinen puristustuotanto.
14. Vesivoiman tuotantolaitokset.
15. Laitokset tuulivoiman valjastamiseksi energiantuotantoa varten (tuulivoimalat).
16. Muut kuin liitteessä I mainitut laitokset, jotka on tarkoitettu:

ANNEX II**any other projects referred to in article 4, paragraph 2**

1. Projects for the restructuring of rural land holdings.
2. Projects for the use of uncultivated land or seminatural areas for intensive agricultural purposes.
3. Water management projects for agriculture, including irrigation and land drainage projects.
4. Intensive livestock installations (including poultry).
5. Initial afforestation and deforestation for the purposes of conversion to another type of land use.
6. Intensive fish farming.
7. Nuclear power stations and other nuclear reactors*) including the dismantling or decommissioning of such power stations or reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load), as far as not included in annex I.
8. Construction of overhead electrical power lines with a voltage of 220 kilovolts or more and a length of 15 kilometres or more and other projects for the transmission of electrical energy by overhead cables.
9. Industrial installations for the production of electricity, steam and hot water.
10. Industrial installations for carrying gas, steam and hot water.
11. Surface storage of fossil fuels and natural gas.
12. Underground storage of combustible gases.
13. Industrial briquetting of coal and lignite.
14. Installations for hydroelectric energy production.
15. Installations for the harnessing of wind power for energy production (wind farms).
16. Installations, as far as not included in annex I, designed:

- ydinpolttoaineen tuotantoon tai rikastamiseen;
- säteilytetyn ydinpolttoaineen käsitteilyyn;
- säteilytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitukseen;
- yksinomaan radioaktiivisen jätteen loppusijoitukseen;
- yksinomaan säteilytettyjen ydinpolttoaineiden (yli 10 vuodeksi suunniteltuun) varastointiin muualla kuin tuotantopaikassa; tai
- radioaktiivisen jätteen käsittelyyn ja varastointiin.

17. Kivilouhokset, avokaivokset ja turvetuotanto, jollei niitä mainita liitteessä I.

18. Maanalainen kaivostoiminta, jollei sitä mainita liitteessä I.

19. Mineraalien otto merestä tai joesta ruoppaamalla.

20. Syväkairaukset (erityisesti geotermiset kairaukset, kairaukset ydinjättemateriaalin varastointia varten, kairaukset vesivarojen hyödyntämiseksi), lukuun ottamatta kairauksia maaperän stabiiliuden tutkimiseksi.

21. Maanpäälliset teolliset rakennelmat kivihiilen, malmien ja öljyliuskeen louhintaa sekä öljyn- ja kaasunporausta varten.

22. Valuraudan ja teräksen alkusulatukseen tarkoitetut laitokset, jollei niitä mainita liitteessä I.

23. Valuraudan ja teräksen tuotantoon (alku- tai jalostussulatukseen) tarkoitetut laitokset, mukaan lukien jatkuva valu.

24. Rautametallien käsittelylaitokset (kuumavalssaamot, pajat ja takomot, suojaavien kuumapinnoitteiden teko).

25. Rautametallisulatot.

26. Laitokset ei-rautaraakametallien tuottamiseksi malmista, rikasteista tai sekundaarisista raaka-aineista metallurgisilla, kemiallisilla tai elektrolyttisillä menetelmillä, jollei niitä mainita liitteessä I.

27. Laitokset, joissa sulatetaan ja seostetaan ei-rautametalleja, lukuun ottamatta jalometalleja, mukaan lukien regeneroidut tuotteet (jalostus-, sulattovalu- ja muut tuotteet), jollei niitä mainita liitteessä I.

28. Metallien ja muovimateriaalien pintakäsittelylaitokset, joissa käytetään elektrolyttistä tai kemiallista prosessia.

- For the production or enrichment of nuclear fuel;

- For the processing of irradiated nuclear fuel;

- For the final disposal of irradiated nuclear fuel;

- Solely for the final disposal of radioactive waste;

- Solely for the storage (planned for more than 10 years) of irradiated nuclear fuels in a different site than the production site; or

- For the processing and storage of radioactive waste.

17. Quarries, open cast mining and peat extraction, as far as not included in annex I.

18. Underground mining, as far as not included in annex I.

19. Extraction of minerals by marine or fluvial dredging.

20. Deep drillings (in particular geothermal drilling, drilling for the storage of nuclear waste material, drilling for water supplies), with the exception of drillings for investigating the stability of the soil.

21. Surface industrial installations for the extraction of coal, petroleum, natural gas and ores, as well as bituminous shale.

22. Integrated works for the initial smelting of cast iron and steel, as far as not included in annex I.

23. Installations for the production of pig iron or steel (primary or secondary fusion) including continuous casting.

24. Installations for the processing of ferrous metals (hotrolling mills, smitheries with hammers, application of protective fused metal coats).

25. Ferrous metal foundries.

26. Installations for the production of non-ferrous crude metals from ore, concentrates or secondary raw materials by metallurgical, chemical or electrolytic processes, as far as not included in annex I.

27. Installations for the smelting, including the alloyage, of non-ferrous metals excluding precious metals, including recovered products (refining, foundry casting, etc.), as far as not included in annex I.

28. Installations for surface treatment of metals and plastic materials using an electrolytic or chemical process.

29. Moottoriajoneuvojen valmistus ja kokoonpano sekä moottoriajoneuvojen moottorien valmistus.

30. Telakat.

31. Ilma-alusten valmistus- ja korjauslaitokset.

32. Rautatiekaluston valmistus.

33. Räjähdyksiin liittyminen.

34. Metallimalmien pasutus- ja sintrauslaitokset.

35. Koksasuunit (kivihiilen pyrolyysi).

36. Sementtitehtaat.

37. Laitokset, joissa valmistetaan lasia tai lasivillaa.

38. Laitokset, joissa sulatetaan mineraaleja, mukaan lukien mineraalikuittujen valmistus.

39. Keraamisten tuotteiden valmistus polttamalla, erityisesti kattotiilet, tiilet, tulenkestävät tiilet, laatat, kivitavara tai posliini.

40. Kemikaalien tuotantolaitokset ja puolivalmisteiden käsittelylaitokset, jollei niitä mainita liitteessä I.

41. Torjunta-aineiden, farmaseuttisten tuotteiden, maalien ja lakkojen sekä elastomeerien ja peroksidien tuotanto.

42. Öljyn sekä petrokemiallisten ja muiden kemiallisten tuotteiden varastointilaitokset, jollei niitä mainita liitteessä I.

43. Kasvi- ja eläinöljyjen ja -rasvojen valmistus.

44. Eläin- ja kasvituotteiden pakkaaminen ja purkittaminen.

45. Meijerituotteiden valmistus.

46. Oluenpano ja mallastus.

47. Sokerileipomotuotteiden ja siirapin valmistus.

48. Teurastamot.

49. Teolliset tärkkelyksen valmistuslaitokset.

50. Kalajauho- ja kalaöljytehtaat.

51. Sokeritehtaat.

52. Teollisuuslaitokset, joissa tuotetaan massaa, paperia ja kartonkia, jollei niitä mainita liitteessä I.

53. Kuitujen tai tekstiilien esikäsitteily- tai värjäyslaitokset.

54. Vuotien ja nahkojen parkituslaitokset.

29. Manufacture and assembly of motor vehicles and manufacture of motor-vehicle engines.

30. Shipyards.

31. Installations for the construction and repair of aircraft.

32. Manufacture of railway equipment.

33. Swaging by explosives.

34. Installations for the roasting and sintering of metallic ores.

35. Coke ovens (dry coal distillation).

36. Installations for the manufacture of cement.

37. Installations for the manufacture of glass including glass fibre.

38. Installations for smelting mineral substances including the production of mineral fibres.

39. Manufacture of ceramic products by burning, in particular roofing tiles, bricks, refractory bricks, tiles, stoneware or porcelain.

40. Installations for the production of chemicals or treatment of intermediate products, as far as not included in annex I.

41. Production of pesticides and pharmaceutical products, paint and varnishes, elastomers and peroxides.

42. Installations for the storage of petroleum, petrochemical, or chemical products, as far as not included in annex I.

43. Manufacture of vegetable and animal oils and fats.

44. Packing and canning of animal and vegetable products.

45. Manufacture of dairy products.

46. Brewing and malting.

47. Confectionery and syrup manufacture.

48. Installations for the slaughter of animals.

49. Industrial starch manufacturing installations.

50. Fish-meal and fish-oil factories.

51. Sugar factories.

52. Industrial plants for the production of pulp, paper and board, as far as not included in annex I.

53. Plants for the pre treatment or dyeing of fibres or textiles.

54. Plants for the tanning of hides and skins.

55. Selluloosan jalostus- ja tuotantolaitokset.

56. Elastomeeripohjaisten tuotteiden valmistus ja käsittely.

57. Keinotekoisien mineraalikulitujen valmistuslaitokset.

58. Räjähdyksaineiden regenerointi- tai tuhoamislaitokset.

59. Asbestin tuotantolaitokset ja asbestituotteiden valmistuslaitokset, jollei niitä mainita liitteessä I.

60. Teurastamot (laitokset, joissa käsitellään raatoja).

61. Moottorien, turbiinien ja reaktoreiden koestuspenkit.

62. Pysyvät moottoriajoneuvojen kilpa- ja koeradat.

63. Kaasu- tai öljyputket, jollei niitä mainita liitteessä I.

64. Kemikaaliputket, joiden halkaisija on yli 800 mm ja pituus yli 40 km.

65. Rautateiden ja yhdistettyjen kuljetusten uudelleenlastauksessa tarvittavien laitteiden sekä yhdistettyjen kuljetusten väli- tai pääteasemien rakentaminen, jollei sitä mainita liitteessä I.

66. Yksinomaan tai pääasiassa matkustajaliikenteeseen käytettävien raitioteiden, maan pinnalla tai maan alla kulkevien ratojen, ilmaratojen tai vastaavien erikoisratojen rakentaminen.

67. Teiden rakentaminen, mukaan lukien olemassa olevan tien uudelleenlinjaus ja/tai leventäminen, jollei sitä mainita liitteessä I.

68. Satamien ja satamalaitteiden rakentaminen, mukaan lukien kalasatamat, jollei sitä mainita liitteessä I.

69. Sisävesiväylien ja -satamien rakentaminen, jollei sitä mainita liitteessä I.

70. Kauppasatamat ja rannassa kiinni olevat lastaus- ja purkulaiturit ja ulkosatamat, jollei niitä mainita liitteessä I.

71. Kanavointi- ja tulvasuojelurakenteet.

72. Lentoasemien**) ja -kenttien rakentaminen, jollei sitä mainita liitteessä I.

73. Jätteiden käsittelylaitokset (mukaan lukien kaatopaikalle sijoittaminen), jollei niitä mainita liitteessä I.

74. Muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden käsittelylaitokset, joissa jätteet polte-

55. Cellulose-processing and production installations.

56. Manufacture and treatment of elastomer-based products.

57. Installations for the manufacture of artificial mineral fibres.

58. Installations for the recovery or destruction of explosive substances.

59. Installations for the production of asbestos and the manufacture of asbestos products, as far as not included in annex I.

60. Knackers' yards.

61. Test benches for engines, turbines or reactors.

62. Permanent racing and test tracks for motorized vehicles.

63. Pipelines for transport of gas or oil, as far as not included in annex I.

64. Pipelines for transport of chemicals with a diameter of more than 800 mm and a length of more than 40 km.

65. Construction of railways and intermodal transshipment facilities, and of intermodal terminals, as far as not included in annex I.

66. Construction of tramways, elevated and underground railways, suspended lines or similar lines of a particular type used exclusively or mainly for passenger transport.

67. Construction of roads, including realignment and/or widening of any existing road, as far as not included in annex I.

68. Construction of harbours and port installations, including fishing harbours, as far as not included in annex I.

69. Construction of inland waterways and ports for inland-waterway traffic, as far as not included in annex I.

70. Trading ports, piers for loading and unloading connected to land and outside ports, as far as not included in annex I.

71. Canalization and flood-relief works.

72. Construction of airports**) and airfields, as far as not included in annex I.

73. Waste-disposal installations (including landfill), as far as not included in annex I.

74. Installations for the incineration or chemical treatment of non-hazardous waste.

taan tai käsitellään kemiallisesti.

75. Romuraudan varastointi, mukaan lukien romuautot.

76. Lietteen läjitysalueet.

77. Pohjaveden ottamot tai tekopohjaveden muodostamisjärjestelmät, jollei niitä mainita liitteessä I.

78. Laitokset vesivarojen siirtämiseksi vesistöalueelta toiselle.

79. Jätevedenpuhdistamot.

80. Padot ja muut laitokset veden patoamista tai pitkäaikaista taikka pysyvää varastointia varten, jollei niitä mainita liitteessä I.

81. Eroosion estämiseksi rannikolle tehdyt rakenteet ja vesirakennustyöt, joilla rannikkoa voidaan muuttaa rakentamalla esimerkiksi penkereitä, aallonmurtajia, rantapatoja ja muita tulvimisen torjumiseksi tarkoitettuja rakenteita, lukuun ottamatta tällaisten rakenteiden ylläpitoa ja jälleenrakentamista.

82. Veden kaukosiirtoon tarkoitettut johdot.

83. Laskettelurinteet, hiihtohissit, köysiradat ja vastaavat rakenteet.

84. Huvivenesatamat.

85. Kaupunkialueiden ulkopuolella sijaitsevat lomakylät ja hotellikompleksit sekä vastaavat rakennukset.

86. Pysyvät leirintä- ja asuntovaunualueet.

87. Huvipuistot.

88. Hankkeet teollisuusalueiden rakentamiseksi.

89. Kaupunkirakentamishankkeet, mukaan lukien ostoskeskusten ja paikoitusalueiden rakentaminen.

90. Merenpohjan kuivatus maa-alueeksi.

*) Tätä pöytäkirjaa sovellettaessa ydinvoimalat ja muut ydinreaktorit lakkaavat olemasta tällaisia laitoksia, kun kaikki ydinpolttoaine ja muut radioaktiivisesti saastuneet elementit on pysyvästi poistettu laitosalueelta.

**) Tässä pöytäkirjassa "lentoasema" tarkoittaa lentoasemaa, joka on kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön perustamisesta vuonna 1944 tehdyn Chicagon yleissopimuksen määritelmän mukainen (liite 14).

75. Storage of scrap iron, including scrap vehicles.

76. Sludge deposition sites.

77. Groundwater abstraction or artificial groundwater recharge, as far as not included in annex I.

78. Works for the transfer of water resources between river basins.

79. Waste-water treatment plants.

80. Dams and other installations designed for the holdingback or for the long-term or permanent storage of water, as far as not included in annex I.

81. Coastal work to combat erosion and maritime works capable of altering the coast through the construction, for example, of dykes, moles, jetties and other sea defence works, excluding the maintenance and reconstruction of such works.

82. Installations of long-distance aqueducts.

83. Ski runs, ski lifts and cable cars and associated developments.

84. Marinas.

85. Holiday villages and hotel complexes outside urban areas and associated developments.

86. Permanent campsites and caravan sites.

87. Theme parks.

88. Industrial estate development projects.

89. Urban development projects, including the construction of shopping centres and car parks.

90. Reclamation of land from the sea.

*) For the purposes of this Protocol, nuclear power stations and other nuclear reactors cease to be such an installation when all nuclear fuel and other radioactively contaminated elements have been removed permanently from the installation site.

**) For the purposes of this Protocol, "airport" means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

LIITE III**perusteet 5 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen todennäköisten merkittävien ympäristövaikutusten, mukaan lukien terveysvaikutukset, määrittämiseksi**

1. Suunnitelman tai ohjelman merkitys ympäristönäkökohtien, mukaan lukien terveysnäkökohdat, huomioon ottamiseksi erityisesti kestävän kehityksen edistämisen kannalta.
2. Missä määrin suunnitelmassa tai ohjelmassa määritetään puitteet hankkeille ja muulle toiminnalle, joko sijainnin, luonteen, koon ja toimintaedellytysten osalta tai kohdentamalla voimavaroja.
3. Missä määrin suunnitelma tai ohjelma vaikuttaa muihin suunnitelmiin ja ohjelmiin, mukaan lukien ne, jotka kuuluvat eriasteisten suunnitelmien ja ohjelmien kokonaisuuteen.
4. Suunnitelman tai ohjelman kannalta merkitykselliset ympäristöongelmat, mukaan lukien terveysongelmat.
5. Ympäristövaikutusten, mukaan lukien terveysvaikutukset, luonne, kuten vaikutusten todennäköisyys, kesto, toistuvuus, palautuvuus, suuruus ja laajuus (kuten vaikutusten kohteeksi todennäköisesti joutuva maantieteellinen alue tai väestön koko).
6. Ympäristöriskit, mukaan lukien terveysriskit.
7. Vaikutusten valtioiden rajat ylittävä luonne.
8. Missä määrin suunnitelma tai ohjelma vaikuttaa arvokkaisiin tai herkästi vahingoittuviin alueisiin, mukaan lukien maisemat, joilla on tunnustettu kansallinen tai kansainvälinen suojeluasema.

ANNEX III**criteria for determining of the likely significant environmental, including health, effects referred to in article 5, paragraph 1**

1. The relevance of the plan or programme to the integration of environmental, including health, considerations in particular with a view to promoting sustainable development.
2. The degree to which the plan or programme sets a framework for projects and other activities, either with regard to location, nature, size and operating conditions or by allocating resources.
3. The degree to which the plan or programme influences other plans and programmes including those in a hierarchy.
4. Environmental, including health, problems relevant to the plan or programme.
5. The nature of the environmental, including health, effects such as probability, duration, frequency, reversibility, magnitude and extent (such as geographical area or size of population likely to be affected).
6. The risks to the environment, including health.
7. The transboundary nature of effects.
8. The degree to which the plan or programme will affect valuable or vulnerable areas including landscapes with a recognized national or international protection status.

LIITE IV**7 artiklan 2 kappaleessa tarkoitetut tiedot**

1. Suunnitelman tai ohjelman sisältö ja päätavoitteet sekä sen yhteydet muihin suunnitelmiin tai ohjelmiin.

2. Ympäristön, mukaan lukien terveys, kulloiseenkin tilaan liittyvät merkitykselliset näkökohdat sekä niiden todennäköinen kehitys siinä tapauksessa, ettei suunnitelmaa tai ohjelmaa toteuteta.

3. Ympäristön, mukaan lukien terveys, ominaisuudet alueilla, joihin todennäköisesti kohdistuu merkittäviä vaikutuksia.

4. Suunnitelmaan tai ohjelmaan liittyvät ympäristöongelmat, mukaan lukien terveysongelmat.

5. Kansainvälisellä, kansallisella ja muilla tasoilla vahvistetut ympäristötavoitteet, mukaan lukien terveystavoitteet, jotka ovat merkityksellisiä suunnitelman tai ohjelman kannalta, ja tavat, joilla nämä tavoitteet ja muut ympäristönäkökohdat, mukaan lukien terveysnäkökohdat, on otettu huomioon suunnitelmaa tai ohjelmaa valmisteltaessa.

6. Todennäköiset merkittävät 2 artiklan 7 kappaleessa määritellyt ympäristövaikutukset, mukaan lukien terveysvaikutukset*).

7. Toimenpiteet suunnitelman tai ohjelman toteuttamisesta mahdollisesti aiheutuvien merkittävien haitallisten ympäristövaikutusten, mukaan lukien terveysvaikutukset, estämiseksi, vähentämiseksi tai lieventämiseksi.

8. Yleiskatsaus käsiteltyjen vaihtoehtojen valintaperusteista ja kuvaus siitä, miten arviointi tehtiin, mukaan lukien sisällytettävien tietojen antamisessa ilmenneet ongelmat, kuten tekniset puutteet tai tietämyksen puute.

9. Toimenpiteet suunnitelman tai ohjelman toteuttamisesta johtuvien ympäristövaikutusten, mukaan lukien terveysvaikutukset, seuraamiseksi.

10. Todennäköiset merkittävät valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset, mukaan lukien terveysvaikutukset.

11. Yleistajuinen tiivistelmä annetuista tiedoista.

ANNEX IV**Information referred to in article 7, paragraph 2**

1. The contents and the main objectives of the plan or programme and its link with other plans or programmes.

2. The relevant aspects of the current state of the environment, including health, and the likely evolution thereof should the plan or programme not be implemented.

3. The characteristics of the environment, including health, in areas likely to be significantly affected.

4. The environmental, including health, problems which are relevant to the plan or programme.

5. The environmental, including health, objectives established at international, national and other levels which are relevant to the plan or programme, and the ways in which these objectives and other environmental, including health, considerations have been taken into account during its preparation.

6. The likely significant environmental, including health, effects*) as defined in article 2, paragraph 7.

7. Measures to prevent, reduce or mitigate any significant adverse effects on the environment, including health, which may result from the implementation of the plan or programme.

8. An outline of the reasons for selecting the alternatives dealt with and a description of how the assessment was undertaken including difficulties encountered in providing the information to be included such as technical deficiencies or lack of knowledge.

9. Measures envisaged for monitoring environmental, including health, effects of the implementation of the plan or programme.

10. The likely significant transboundary environmental, including health, effects.

11. A non-technical summary of the information provided.

*) Näiden vaikutusten olisi sisällettävä sekundaariset, kumulatiiviset, synergistiset, lyhytaikaiset, keskipitkät ja pitkäaikaiset, pysyvät ja väliaikaiset, positiiviset ja negatiiviset vaikutukset.

*) These effects should include secondary, cumulative, synergistic, short-, medium- and long-term, permanent and temporary, positive and negative effects.

LIITE V**8 artiklan 5 kappaleessa tarkoitetut tiedot**

1. Ehdotettu suunnitelma tai ohjelma ja sen luonne.
2. Suunnitelman tai ohjelman hyväksymisestä vastaava viranomainen.
3. Suunniteltu menettely, mukaan lukien
 - (a) menettelyn käynnistäminen,
 - (b) yleisön mahdollisuudet osallistua,
 - (c) yleisön suunnitellun kuulemisen aika ja paikka,
 - (d) viranomainen, jolta asiaan liittyviä tietoja voi saada ja jonka huostaan asiaan liittyvät tiedot on talletettu yleisön tarkasteltavaksi,
 - (e) viranomainen, jolle voidaan esittää huomautuksia tai kysymyksiä, sekä määräaika huomautusten tai kysymysten esittämiselle,
 - (f) saatavilla olevat ehdotetun suunnitelman tai ohjelman kannalta merkitykselliset ympäristötiedot, mukaan lukien terveystiedot.
4. Valtioiden välisen arviointimenettelyn todennäköinen soveltaminen suunnitelmaan tai ohjelmaan.

ANNEX V**information referred to in article 8, paragraph 5**

1. The proposed plan or programme and its nature.
2. The authority responsible for its adoption.
3. The envisaged procedure, including:
 - (a) The commencement of the procedure;
 - (b) The opportunities for the public to participate;
 - (c) The time and venue of any envisaged public hearing;
 - (d) The authority from which relevant information can be obtained and where the relevant information has been deposited for examination by the public;
 - (e) The authority to which comments or questions can be submitted and the time schedule for the transmittal of comments or questions; and
 - (f) What environmental, including health, information relevant to the proposed plan or programme is available.
4. Whether the plan or programme is likely to be subject to a transboundary assessment procedure.